BOLŞEVİK

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

AĞUSTOS 1987 FİATI 4 DM, 12FF, 30ÖS, 200TL.,

PARTİ ÖĞRETİSİNİN BAZI YÖNLERİ ÜZERİNE

TKP-ML(B) içinde azınlıkla yürütülen tartışmada çoğunluğun bazı belgeleri

Sayı 22

İÇİNDEKİLER
****

Yayıncının notu . . . . . s. III.

Merkez Komitesinin açıklaması . . . . . s. IV.

I. Sorunun genel teorik konuluşu ile ilgili ayrılık noktaları ve bizim durumumuz ve görevlerimizin değerlendirilmesindeki ayrılık noktaları üzerine: . . . . . .s. 1

Marksist-Leninist parti nedir, nasıl tanımlanır? . . . . . s. 1

Azınlığımız "Ne Yapmalı?" yı nasıl düzeltiyor? . . . . . s. 4

"Hareketimizin Acil Sorunları" makalesinde Lenin'in soruna yaklaşımı: . . . . . s. 5

Marksist parti tanımının darlaştırılmasına; Marksist parti'nin bir tek özelliği ile açıklanmasına karşı; . . . . . s. 10

Birliğin düzeyi sorunu üzerine: . . . . . s. 12

Azınlığımız RSDİP'in somut gelişme aşamalarını şablon olarak alıyor; bunu yaparken somut gelişmeyi de çarpıtıyor! . . . . . s. 20

Azınlığımızın "teori üretimi" üzerine bir örnek:"Gerçek parti"sihirli formülü. . . . . s. 25

İki aşama ve ajitasyon-propaganda sorunu . . s. 33

Teorik saptırmalara başka örnekler:. . . . . s. 35

Azınlığımızın öğrenme yöntemi şabloncu ve oportünisttir! . . . . . s. 37

Çevrecilik görüşü mü/ parti ilkeleri mi?. . s. 39

Azınlığımızın siyasi sonuçları: . . . . . s. 40

II. Geçmişin değerlendirilmesi ile ilgili ayrılık noktaları; III. Konferansta alınan kararların ve tartışma sürecinin değerlendirilmesinde ayrılıklar; Ayrılık noktalarının siyasi sonuçları/genel değerlendirme/ çözüm önerileri:. . s. 43

III. Ek 1: Ajitasyon-Propaganda üzerine. . . . . s. 62

Ek 2: Şablonculuk Leninizme düşmandır!.. . . s. 72

YAYINCININ NOTU:
****

Elimezi geçen TKP/ML(B) Merkez Komitesinin, Parti inşası öğretisi üzerine "azınlık"la yürüttüğü tartışmanın bir belgesini, TKP/ML(B) Merkez Komitesi adına bu belgeye yapılan bir önaçıklama ile birlikte olduğu gibi yayınlıyoruz.

Ö N A Ç I K L A M A

Bu açıklama ile devrimci kamuoyuna iki bölümlük bir yazı sunuyoruz. Söz konusu yazı (Broşürde sf. 1-62) Nisan ve Mayıs 1987'de yurtdışında değişik bölgelerde yapılan devrimci kamuoyuna açık toplantılarda Merkez Komitesi çoğunluğu adına yapılan konuşmanın metninin bazı noktalarda özüne bağlı kalarak genişletilmiş olduğu bir yazıdır.

Ek olarak yayınladığımız "Ajitasyon-Propaganda üzerine" başlıklı yazı yine söz konusu toplantılar için Parti çoğunluğundan bir yoldaş tarafından hazırlanmış; ve toplantıda savunulmuş görüşler içeren; ve Parti çoğunluğun görüşlerini ifade eden bir yazıdır.

Ek 2 olarak yayınladığımız "Şablonculuk Leninizme düşmanıdır!" başlıklı yazı ise; Parti çoğunluğunun görüşlerini savunan bir yoldaşın toplantıda bir konuda yaptığı konuşmanın genişletilmiş biçimidir. Yazıda BP 15/5 deki yazıya getirilen eleştiri henüz bizim içimizde de tartışma konusudur.

Bu belgede ortaya konan görüşler savunulduğu sırada, "azınlık" henüz örgütsel ayrılığı gündeme getirmemişti. Bu nedenle, yazıda ileri sürülen görüşler ve yürütülen polemik, henüz "azınlık"la Partimiz saflarında bir arada olunduğu koşullarda yürütülen bir polemiğin ifadesidir. Bu, okuyucu tarafından gözönünde bulundurulmalıdır.

Diğer yandan, bu belge bir yanıyla da, "azınlığın" Bolşevik sayı 19'da yayınlanan ve Parti konusundaki görüşlerini içeren yazısına bir ilk tavırdır.

Vurgulamak istediğimiz bir nokta da, o dönemde yürütülen tartışmalarda "azınlık" sözcülerinin sözlü açıklamalarının, Bolşevik 19'da ortaya koydukları siyasi pozisyonlardan da yer yer daha geri düzeyde olduğudur.

V.

Partimiz Olağanüstü Parti Konferansında, eski "azınlığımızın" Bolşevik Parti İnşası konusundaki görüşlerini şöyle değerlendirmiştir:

"Konferansımız, III. Konferansın aldığı Parti inşası konusundaki karara karşı geliştirilmiş olan, ve en son ifadesini B. 19'da bulan azınlığımızın Parti inşası konusundaki çizgisini teoride eklektik; pratik siyasi sonuçları, parti inşası konusunda somut atılacak adımlar konusundaki planı açısından oportunist; ideolojik konumu açısından tasfiyeci; geçmişin ve bugünümüzün değerlendirmesi açısından ise inkarcı olarak değerlendirir." (OPK Raporu, s. 23-24)

Bundan sonra da, burada polemiğe girdiğimiz yol arkadaşlarımızın gelişmeleri tarafımızdan dikkatle izlenecek ve belgeler temelinde ideolojik-siyasi mücadele yeri geldikçe aksatılmadan sürdürülecektir.

Bu yazımızı da bu anlayışla yayınlıyoruz.

TKP/ML(B) Merkez Komitesi adına

PARTİ TARTIŞMASI:

SORUNUN GENEL TEORİK KONULUŞU İLE İLGİLİ AYRILIK NOKTALARI VE BİZİM DURUMUMUZ VE GÖREVLERİMİZİN DEĞERLENDİRİLMESİNDEKİ AYRILIK NOKTALARI ÜZERİNE:
****

Bu yazıda parti sorununun genel teorik konuluşu, ve durumumuz ve görevlerimizin değerlendirilmesi ile ilgili ayrılık noktalarını ortaya koymaya çalışacağız.

Parti konusunda, BP saflarında III. Konferans öncesinde yıllarca tartışılmış, ve bu tartışma III. Konferans'ta alınan kararlarla bir sonuca bağlanmış, partimizin bu konudaki görüşleri belirlenmiştir. Bizim savunduğumuz görüşler bu görüşlerdir. Bizim bu alandaki platformumuz, III. Konferansın kararlarında dile gelen platformdur. Bu platform Bolşevik Partizan sayı 27'de devrimci kamu oyuna yayınlanmıştır. Hal böyle olduğu için biz bu yazımızda, bizim bu ayrılık noktalarında olumlu olarak ne düşündüğümüzü bir kez daha ortaya koyma yerine, doğrudan azınlığımızın —sözünü ettiğimiz azınlık III. Konferansın delegelerinin yarısı adına yayınlanmış olan B. 19'un yazarları, ve bu yazının tüm destekleyicileridir— bu konudaki görüşleri ile polemik yürütme biçiminde bir yöntem kullanacağız.

* * *

MARKSİST-LENİNİST PARTİ NEDİR NASIL TANIMLANIR?
****

Azınlık ile parti konusunda çatıştığımız temel noktalardan biri, Marksist-Leninist Parti'nin ne olduğu, nasıl tanımlandığı sorusuna verilen cevaptır.

Azınlığımız, şimdi 'Ayrılıklarımız' başlıklı (Bolşevik 7 ye üç buçuk yılı aşkın tartışmalar sonrasında alternatif

olarak ortaya konduğu bir an bile akıldan çıkarılmaması gereken) broşüründe bu soruya şu cevabı veriyor:

"Bir Marksist partinin işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birleşmesi olduğunu söyleyen temel Marksist tezi başarıyla temellendirmiştir."

BİZE GÖRE MARKSİST-LENİNİSTLER İÇİN BU TANIMLAMA PARTİ KONUSUNDA EVRENSEL GEÇERLİLİĞE SAHİPTİR. Gerçek bir parti için bu tanımlamanın yapılması..." (B. 19 s. 7)

Görüldüğü gibi azınlığımız gelinen noktada çok berrak bir biçimde Marksist-Leninist parti için bir tek tanım tanıyor. "Marksist parti, işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birleşmesidir."

Önce; Marksist partinin (ki emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, Marksizm'in Marksizm-Leninizm aşamasına yükseltilmiş olduğu, Leninizmin bu çağın Marksizmi olduğu şartlarda, artık Marksist partiden söz etmek de, parti tanımı için genelde "sosyalizmin işçi sınıfı ile birliği vb. den söz etmek te, kesinlikle yetersiz, ve yanlıştır. Ama bunu bir kenara bırakıyoruz şimdilik) işçi sınıfı ile ile sosyalizmin birleşmesi olduğu temel tezi'nin ne olduğu, ne anlama geldiği vb.ni bizim azınlığımız hiç mi hiç anlamamıştır.

Azınlığımız bu tezi, sosyalizmin (yani bugünkü doğru kavramlarla konuşursak Marksizm-Leninizmin) işçi sınıfı hareketi içine kitlesel ajitasyon yöntemi ile taşındıktan sonra, işçi sınıfı hareketi ile Marksizm-Leninizm arasındaki pratik bağlar hangi seviyeye geldiği zaman parti haline gelinir? Parti kurmak meşru ve doğru olur? gibi soruları tartışmak, bunlara cevap vermek için kullanmakta, öyle yorumlamaktadır.

Azınlığımız söz konusu broşüründe çok açık, parti olmak için 'Sosyalizm ile işçi sınıfının birliğinin' nasıl ve hangi seviyede olması gerektiği konusunda şunları söylüyor:

"Parti olmak için ... birbirinden kopuk işçi sınıfı hareketi ile bağ kurmuş —yerel düzeyde— Marksist çevrelerin varlığı yetmez...

Onların Parti (altını azınlık çiziyor) haline gelmeleri için hem belli başlı endüstri merkezlerinde ortaya çıkmaları, hem de bu ayrı ayrı, ama işçi sınıfı hareketi ile bağ kurmuş çevrelerin 'ülke çapında' birleşmesi ve böylece bir PARTİ (azınlık büyük harfle yazmış!) haline gelinmesi gerekir.

Yani işçi sınıfının bir PARTİ olarak örgütlenmesi" (Bolşevik 19, s. 10-11)

Görüldüğü gibi her şey, her türlü yanlış anlamayı vb. dıştalayacak kadar açık ve barraktır. Bizim azınlığımızın elinde Stalin'den alınan "Marksist parti, işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birleşmesidir temel marksist tezi", "Marksist parti, işçi sınıfı hareketi ile birleşmiş yerel marksist çevrelerin, ülke çapında birleşmesi, işçi sınıfının bir parti olarak örgütlenmesidir"e dönüşmektedir.

Bunun adına teorik olarak Marksizmin revizyondan geçirilmesi, revizyonizm denir.

Ne Lenin, ne Stalin, Marksist-Leninist parti olmak, parti kurmak, parti adını kullanmak için, sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin nasıl ve hangi düzeyde birleşmiş olması gerektiğini tartışmamış, bu noktada hiç bir şeyi genelleştirmemişlerdir.

Stalin'in SBKP/B Tarihi'nden alınan, ve Marksist-Leninist partinin biricik evrensel tanımlaması olarak önümüze sürülen tanımda da, Stalin hiç bir şekilde azınlığımızın tartıştığı bağın nasılı ve düzeyi sorusunu tartışmamaktadır.

* * *

AZINLIĞIMIZ "NE YAPMALI?" YI NASIL DÜZELTİYOR?

Söz konusu tanım, Stalin'in, Lenin'in "Ne Yapmalı?" adlı eserini özetlediği, ve ondan dersler çıkardığı bölüm de yapılan bir tanımdır.

Bu tanım "Ne Yapmalı?" da ortaya konan temel düşünceler bağıntısında kavranmak zorunda olunan bir tanımdır. "Ne Yapmalı?"yı baştan sona bir kızıl çizgi gibi aydınlatan temel düşünce, işçi sınıfının kendiliğinden hareketinin ancak sendikal bilinç geliştirebileceği, sosyalist bilincin işçi sınıfının kendiliğinden hareketi içinde kendiliğinden elde edilemeyeceği, SOSYALİST BİLİNCİN İŞÇİ SINIFI HAREKETİNE DIŞARDAN TAŞINMAK ZORUNDA OLDUĞU düşüncesidir. İşte PARTİ denen organizma bunu yapacak. ARAÇ, sosyalizmi bilim olarak kavramaş öncü, devrimci unsurların, onu işçi sınıfına götürmek için kullandıkları araçtır.

"Ne Yapmalı?" da Lenin'in savunduğu temel düşünce budur.

SBKP/B Tarihi Kısa Ders'te, "Ne yapmalı?" yı özetleyen, onden dersler çıkaran Stalin, tam da bu düşünceyi vurgulamak bağıntısında söz konusu tanımı yapmaktadır.

Stalin, azınlığımızın broşüründe nedense alma ihtiyacı duymadığı —Hoca işine geleni alır derler!— ilk iki noktada şunları söylemektedir:

"Lenin tarihi önem taşıyan bu ünlü kitapta:

1. Marksist düşünce tarihinde ilk defa oportünizmin esas olarak işçi sınıfının kendiliğinden gelme hareketini abartmaya, ve SOSYALİST BİLİNCİN İŞÇİ SINIFI HAREKETİNDEKİ ÖNEMİNİ KÜÇÜMSEMEYE dayandığını göstererek, oportünizmin ideolojik temellerini açığa çıkardı.

2. İŞÇİ SINIFININ KENDİLİĞİNDEN GELME HAREKETİNİN DEVRİMCİ VE KILAVUZ GÜCÜ OLARAK TEORİNİN-BİLİNCİN-PARTİ-

NIN büyük önemini ortaya koydu." (SBKP/B Tarihi Kısa Ders" s. 60)

İşte Stalin ilk iki maddede bunları söyledikten sonra, ve bunlarla bütünlük içinde, bunların ardından gelen üçüncü maddede:

"Bir Marksist partinin işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birleşmesi olduğunu söyleyen temel Marksist tezi başarıyla temellendirdi."

demektedir.

"Ne Yapmalı?", kendiliğindenciliğe tapma, işçi sınıfının kendiliğinden hareketi önünde secdeye yatmaya karşı sosyalist bilincin önemininin öne çıkartıldığı bir temel eserdir! "Sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birliği temel tezi" bu bağıntıda, sosyalizmin işçi sınıfı hareketi içine dışardan taşınması gerektiği düşüncesini anlatmak için yapılan bir tanımdır.

Bu tanımı, a) İşçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin bağı konusunda nasıl ve hangi seviyede bağ olursa parti olur sorusunu tartışmak için kullanmak, b) "Teorinin, bilincin, partinin" önemini, sosyalizmin önemini öne çıkarmak için değil de, ikinci yanı, işçi sınıfı hareketi ile birleşme yanını öne çıkarmak için kullanmak kesinlikle Lenin'i, Stalin'i çarpıtmak, teoriyi revizyondan geçirmektir.

HAREKETİMİZİN AÇIL SORUNLARI MAKALESİNDE LENİN'İN SORUNA YAKLAŞIMI:
****

Lenin, "Ne Yapmalı?"yı yazmadan önce kaleme aldığı, "Hareketimizin Acil Sorunları" başlıklı makalesinde bu sorun üzerinde durur. Söz konusu makalede Lenin diğer şeylerin yanında şunları söylemektedir:

"HAREKETİMİZİN ACİL GÖREVLERİ

Rus Sosyal-Demokrasisi, Rus işçi partisinin acil siyasi görevinin, otokrasinin yıkılması, siyasi özgürlüğün kazanılması olmak gerektiğini defalarca belirtmiştir. Bu, 15 yıldan fazla zaman önce Rus Sosyal-Demokrasisinin temsilcileri —"Emeğin Kurtuluşu" grubunun üyeleri— tarafından; ikibuçuk yıl önce ise Rus Sosyal-demokrat örgütlerinin temsilcileri tarafından — 1898 ilkbaharında Rusya Sosyal-Demokrat İşçi Partisini kurduklarında— da açıklanmıştır. Ne var ki yinelenen bu açıklamalara rağmen, Rusya'da Sosyal-Demokrasinin siyasi görevleri sorunu şu sıralar yeniden gündemde durmaktadır. Hareketimizin pekçok temsilcisi, sorunun gösterilmiş olan çözümünün doğru olup olmadığı konusunda şüphelerini dile getirmektedir. Ekonomik mücadelenin büyük önemi olduğu iddia edilmekte, proletaryanın siyasi görevleri geri plana atılmakta, bu görevler daraltılmakta ve sınırlanmakta hatta Rusya'da bağımsız bir işçi partisi oluşturmaktan sözetmenin basitçe başkalarının sözlerini yinelemek olduğu, işçilerin yalnızca ekonomik mücadele vermesi gerektiği, siyasetin ise liberallerle ittifak içindeki aydınlara bırakılması gerektiği açıklanmaktadır. Bu siyasi inancın (şu kötü ünlü "Credo"nun) yukarıdaki son iddiası, Rus proletaryasının henüz rüştünü ispatlamamış olduğunu açıklamak ve sosyal-demokrasinin programını tamamiyle reddetmek anlamına gelir. Ve "Raboçeye Mysil" (özellikle 'Özel Ek'inde) öz olarak aynı anlamda şeyler dile getirmiştir. Rus Sosyal-Demokrasisi bir sallanma dönemi, kendi kendini yadsımaya kadar varan bir şüphe dönemi geçirmektedir. Bir yandan işçi hareketi sosyalizmden koparılmaktadır; işçilere ekonomik mücadele yürütmekte yardım edilmekte, ama sosyalist hedefler ve hareketin tümünün bir bütün olarak siyasi görevleri onlara ya hiç açıklanmamakta, ya da yetersiz bir şekilde açıklanmaktadır. Diğer yandan ise sosyalizm işçi hareketinden koparılmaktadır: Rus sosyalistleri yeniden, işçiler kendilerini yalnızca ekonomik mücadele ile sınırladıklarından, Hükümete karşı mücadelenin yalnızca aydınlar tarafından kendi güçlerine dayanarak ve - rilmesi gerektiğinden gittikçe artan bir şekilde söz-

etmeye başlamaktadırlar.

Görüşümüzce üç husus bu esef verici görüngülerin zeminini hazırlamıştır. Birinci olarak Rus Sosyal-Demokratları faaliyetlerinin başında yalnızca çevreler içinde propaganda çalışması ile kendilerini sınırlamışlardır. Kitleler arasında ajitasyona geçtiğimizde, kendimizi diğer aşırı uca düşmekten her zaman alıkoyamıyorduk. İkinci olarak faaliyetlerimizin başlangıcında, varolma hakkımızı sık sık, "siyaset"ten işçi sınıfından kopuk bir faaliyeti anlayan ve siyaseti ancak ve yalnızca komplo eylemleriyle sınırlayan "Halkın İradesi" ("Narodnaya Volya" —Ç.N.) taraftarlarına karşı mücadele içinde savunmak zorunda kaldık. Sosyal-Demokratlar böyle bir siyaseti reddederken, bu kez diğer aşırı uca kaydılar ve bir bütün olarak siyaseti arka plana ittiler. Üçüncü olarak, küçük yerel işçi çevrelerinde birbirinden soyutlanmış faaliyet gösteren Sosyal-Demokratlar, tüm yerel grupların bütün faaliyetlerini birleştirecek ve devrimci çalışmayı tam rayına oturtma olanağını yaratacak bir devrimci partinin örgütlenmesi gerektiğine çok az dikkat gösterdiler. Dağınık çalışmanın ağırlıkta olması ama tabii ki ekonomik mücadelenin ağırlıkta olmasıyla bağlıdır.

Sözü edilen tüm hususlar, hareketin bir yanının olduğundan fazla değerlendirilmesine yolaçtı. "Ekonomist" yönelim (eğer buna "yönelim" denebilirse) bu darlığı yeni bir teori seviyesine yükseltme, bu amaçla, moda haline gelmiş olan Bernsteincılığı, eski burjuva fikirleri yeni bir etiketle satmaya çabalayan, moda haline gelen "Marksizmin eleştirisi"ni kullanma çabasında bulundu. Bu çabalar yalnız, Rus işçi hareketi ile, siyasi özgürlük mücadelesinin öncüsü olarak Rus Sosyal-Demokrasisi arasındaki bağın zayıflaması tehlikesini doğurmuştur. Ve hareketimizin acil görevi bu bağı güçlendirmektir.

Sosyal-Demokrasi, işçi hareketiyle sosyalizmin birleşmesidir, onun görevi tek tek her aşamada işçi hareke-

tine pasif bir şekilde hizmet etmek değil, bilakis bir bütün olarak hareketin tümünün çıkarlarını temsil etmek, bu harekete sonal hedefini, siyasi görevlerini göstermek, onun siyasi ve ideolojik bağımsızlığını korumaktır. Sosyal-Demokrasiden koparıldığında, işçi hareketi bayağılaşır (yüzeyselleşir) ve kaçınılmaz olarak burjuvalaşır: işçi sınıfı salt ekonomik mücadele yürüttüğünde o böylece siyasi bağımsızlığını yitirir, diğer partilerin eklentisi haline gelir ve şu büyük vasiyete ihanet eder:"İşçilerin kurtuluşu, işçilerin kendi eseri olmalıdır." Bütün ülkelerde, işçi hareketinin ve sosyalizmin birbirinden ayrı olarak varolduğu ve ayrı yollarda yürüdükleri bir dönem olmuştur — ve bütün ülkelerde bu ayrılığın sonucu, sosyalizmin ve işçi hareketinin zayıflığı olmuştur; bütün ülkelerde ancak sosyalizm ile işçi hareketinin birleşmesi, her ikisi için de sağlam bir temel yaratmıştır. Fakat her ülkede sosyalizm ile işçi hareketinin bu birleşmesi tarihi olarak şekillenmiştir, bu birleşme her ülkede mekan ve zaman şartlarına göre, kendine özgü yollardan olmuştur. Rusya'da sosyalizmi işçi hareketiyle birleştirme gerekliliği teorik olarak çoktan ilan edilmiş bulunmaktadır, pratik olarak ama bu birleşme ancak şimdi olmaktadır. Bu şekillenme süreci çok zorlu bir süreçtir, bu nedenle de bu sürece çeşitli sallanmaların ve şüphelerin eşlik etmesine saşmamak gerek."(Lenin, Eserler cilt 4, s. 365-367, Almanca)

Bizim tartışmamız bağıntısında şunlar vurgulanmak zorundadır:

Lenin burada bir grup Komünistin parti olarak kuruluşlarını ilan etmeleri için hangi önşartların gerekli olduğu sorusunu tartışmamaktadır; tartıştığı başka bir sorun başka bir bağıntıdır. Bu bağıntının bilince çıkartılması, onun burda söylediklerinden doğru Marksist-Leninist dersler çıkarılabilmesi için mutlaka gereklidir.

Lenin burda 1900 yılında Rusya Sosyal-Demokrat hareketinin , "Hareketimizin en acil sorunları" üzerine tartış

makta; ve hareketin bu noktaya gelene dek "kendi kendini yadsımaya kadar varan" bir dizi sallanmalar geçirdiğini, bu sallanmaların işçilerin ve aydınların mücadele içindeki rolü konusundaki yanlış anlayışlardan, ve bunlara bağlı olarak yanlış görev tespitlerinden kaynaklandığını açıklamaktadır. O ortaya çıkan görüntülerin nedenlerini açıklarken, sosyal demokratlerin sapmalara karşı mücadele içinde yer yer, karşısında mücadele edilen sapmanın tersi yönde bir aşırılığa kayma yanlışına düştüklerini belirtmektedir. Bu bağıntıda tek tek birbirinden bağımsız çevrelerin çalışmalarını birleştirecek olan bir devrimci partininin öneminin yeterince kavranamadığını ve küçümsendiğini tespit etmektedir.

Bütün bunlardan Lenin şu sonuçları çıkarmaktadır:

1. Sosyalizm ile işçi hareketininin ayrılığı hem sosyalizmi ve hem de işçi hareketini zayıflatmaktadır.

2. Sosyal-Demokrasi işçi hareketi ile sosyalizmin birliğidir. Bundan Lenin'in anladığı ise, sosyalist düşüncelerin, sosyalist bilincin proletarya kitleleri içine taşınması ve bu şekilde kendiliğinden işçi hareketi ile kopmaz bağlara sahip bir devrimci partinin yaratılması gerektiğidir.

Lenin'de "İşçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birliği" bağıntısı böyledir. O sosyal demokrasinin esas zaaflarının ne olduğu sorusuna cevap aramakta, ve ordan yola çıkarak "en önemli ve en temel görev"'in "işçi sınıfının siyasi gelişmesi" ve "siyasi örgütünün" ilerletilmesi (a.g.e. s. 368) olduğu tespitini yapmaktadır. Lenin'in burada söyledikleri hiç bir şekilde, partiyi kurmak ve parti inşasına başlamak için işçi sınıfının hareketi ile sosyalizmin birleştirilmiş olması gerekir şeklinde bir sonuç çıkarmaya dayanak yapılamaz.

* * *

MARKSİST PARTİ TANIMININ DARLAŞTIRILMASINA;
MARKSİST PARTİ'NİN BİR TEK ÖZELLİĞİ İLE AÇIKLANMASINA KARŞI;
****

Söz konusu "Marksist parti" tanımını, tek evrensel Marksist parti tanımı olarak koymak da Marksist-Leninist teorinin revizyonudur:

Şöyle ki:

Marksist-Leninist partinin tartışılan bağıntılar içinde partinin değişik özelliklerini vurgulayan bir dizi tanımı vardır.

Mesela Stalin "Leninizmin Temelleri"nde, Marksist-Leninist bir Partinin bir dizi temel özelliğini birbiri ile bağıntı içinde ortaya koyar.

Stalin'e göre Marksist-Leninist Parti:

* İşçi sınıfının öncü müfrezesidir ("Leninizmin Sorunları", s. 87) (Öncü müfreze olması için DEVRİMCİ TEORİ İLE, HAREKETİN YASALARININ BİLGİSİ İLE, DEVRİM YASALARININ BİLGİSİ İLE SİLAHLANMIŞ OLMASI GEREKİR)

* Parti işçi sınıfının savaş kurmay heyetidir. (s. 87)

* Ama parti sadece ÖNCÜ müfreze olamaz, aynı zamanda SINIFIN bir müfrezesidir. Parti işçi sınıfının örgütlü müfrezesidir. (s. 89)

* Parti proletaryanın sınıf örgütlerinin en yüksek biçimidir. (s. 91)

* Parti proletarya iktidarının aletidir .(s. 93)

* Parti hiziplerin varlığı ile bağdaşmayan irade birliğidir.(s. 95)

* Parti kendini oportünist ögelerden arıtarak güçlenen bir örgüttür (s. 96)

Lenin'e göre bir bağıntıda parti:

"Proletaryaya yol gösteren, en iyi örgütlenmiş, ve en devrimci işçileri temsil eden bir azınlığın örgütü"dür. (Lenin, "Komünist Partinin rolü üzerine konuşma" "Yeni tipte Partinin temel özellikleri" adlı broşür s. 145)

Stalin'in "Leninizmin Temelleri" adlı eserinde ortaya koyduğu temel özellikler bağıntısındaki parti tanımları, her biri tartışılan bağıntıda tek başına ele alındığında da doğruluğu ortadan kalkmayan evrensel tanımlardır. Ama bunların hiç biri tek başına Marksist-Leninist partinin tüm özelliklerini içeren tanımlar değildir. Bu yüzden de Stalin parti sorununu tartıştığı yerde, bir tek tanım vermek yerine, partinin bir dizi özelliğini birara da sayarak, bütünlük içinde ele alınması gereken geniş bir tanımlama yapmayı tercih etmektedir.

Ama o bunu yaparken de, bizim azınlığımızın tersine, en başa parti denen organizmanın en temel özelliğini: ÖNCÜ MÜFREZE lik özelliğini koymakta; onun da içini hiç bir yanlış anlamaya meydan vermeyecek berraklıkta, Marksist Leninist teori ile silahlanmış olmak biçiminde doldurmaktadır. Yani Stalin'in en başa koyduğu özellik, sosyalizm teorisi konusunda, çizgi konusundaki konumdur.

Bizim azınlığımız için ise

"belirleyici kıstas olarak çizgiyi alma" (B. 19. s.35)

kesinlikle yanlış olan bir şeydir.

Onlar "Marksist Parti, sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birleşmesidir" şeklindeki tanımlamada, tanımlamanın ikinci kısmını "yani işçi sınıfı hareketi ile birleşme" yanını öne çıkartarak, Parti düşüncesinde tam da Lenin ve Stalin'in öne çıkardığı belirleyeci yanı, yani

işçi sınıfına taşınması gereken düşüncenin SOSYALİZM olması gerektiği, ve bunun bir bağıntıda kesinlikle belirleyici olduğu düşüncesini ikinci plana atıyorlar. Bu yaklaşım, tam da parti düşüncesinin ne olduğunun tartışıldığı bir yerde kendiliğinden işçi sınıfı hareketi önünde secdeye yatmanın, ve partinin bilinçsiz bir sürecin bilinçli taşıyıcısı olduğu temel tezinin üzerini örtmenin, Stalin'in deyimi ile "Bilincin, teorinin, partinin önemini küçümsemenin", yani oportunizmin ideolojik yaklaşımdır.

Biz şunu çok açık ilan ediyoruz:

Evet, Marksist partinin işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birliği olduğu tezi, temel bir Marksist tezdir. Ama bu tez hiç bir şekilde a) Marksist-Leninist partinin tüm özelliklerini içeren bir tek evrensel temel tanım olarak kullanılamaz; b) Birliğin seviyesini tartışmak için kullanılamaz; ve c) Teorinin, sosyalizmin önemini küçümsemek, "çizgi belirleyici kıstas değildir" demek vb. için kullanılamaz.

Evet, Marksist-Leninist parti iddiası ile ortaya çıkmış bir grubun bu iddiasının doğruluğu veya yanlışlığı konusunda tavır takınmak için ilk soru bu grubun çizgisinin ne olduğu sorusudur. Taşıdığı bilincin sosyalizm (yani bugün Marksizm-Leninizm) olup olmadığı sorunudur. Bu bağıntıda evet çizgi belirleyicidir.

* * *

BİRLİĞİN DÜZEYİ SORUNU ÜZERİNE:
****

Azınlığımız sosyalizmle işçi sınıfı hareketin birliğinin, parti inşasının birinci aşamasının başlangıcı için bir ön koşul olduğunu söylüyorlar. Ama "gerçek bir parti" olabilmek için, birinci aşamaya başlayabilmek için bu birliğin hangi düzeyde olduğu üzerine tek söz etmiyorlar. Azınlığa soruyoruz: Bu birlik

hangi düzeyde gerçekleştirilmiş olduğunda "gerçek bir parti" sözkonusudur? Bir bakımdan, bu birlik, ancak işçi sınıfının büyük bir bölümü —ve bu öncü değildir, tersine Lenin, işçi hareketinden işçilerin kendiliğinden politik ve ekonomik hareketini anlar— komünistlerin politikasının doğruluğuna emin olduktan ve kendisine bunu yön gösterici olarak aldıktan sonra gerçekleştirilmiştir. O halde, "gerçek" bir parti olabilmek için gerçekleştirilmesi gereken birlik bu düzeyde mi olmalıdır? Öyle ise bu, partinin kuruluşunu, işçi sınıfına önderlik edebilecek duruma gelinceye kadar ertelemek anlamına gelmez mi? Azınlık, böyle söylemediğini söyleyerek yaygarayı basacaktır. Doğrudur, böyle söylemediniz! Ama, birliğin derecesinin ne olması gerektiğini de açıklamadınız. Bununla biz yalnızca tezinizin keyfiliği ve saçmalığını ortaya koymak istiyoruz.

Onun ötesinde, işçi hareketinin hemen hemen hiç olmadığı, ya da çok zayıf olduğu ülkelerde komünistler ne yapmalıdır? Sizin görüşünüze göre, bunlar parti olarak biçimlenmemeli. Bunlar parti (pardon, sizler propaganda açısından kendini parti olarak adlandırmanın mümkün olduğunu söylüyorsunuz, ama "gerçek" bir parti, parti inşasının birinci aşamasına başlayabilecek bir parti) olarak şekillenebilmek için, bununla birleşebilmek için kendiliğinden bir işçi hareketi ortaya çıkıncaya kadar beklemelidirler! Tezinizin mantıki sonucu budur! Böyle bir tezin Marksizm-Leninizm'le uzaktan yakından bir ilişkisi yoktur. Sosyalizmle işçi sınıfı hareketinin birliğinin oluşturulması, küçükten büyüye zayıftan-güçlüye doğru gelişen bir süreçtir. Bu süreç bilinçli olarak yönelinmesi ve yaşanılması zorunlu olan bir süreçtir. Bu sürecin somut olarak nasıl gerçekleştiği somut bir şekilde açıklanmalıdır.

* * *

Diğer bir nokta da, azınlığın, Rusya'da o dönemde var olan koşullarla bugünkü koşullar arasındaki farkı kavramamasıdır. O dönemde bir çok ülkede hatırı sayılır bir

kendiliğinden işçi hareketi söz konusudur. Rusya 'da ise bu hareket çok daha büyük boyutlarda ve devrimci bir niteliktedir. Böylelikle sosyalizmle işçi sınıfı hareketinin birliğinin gerçekleştirilmesi ve bunun ölçüsü tümüyle başka bir değere sahiptir. O dönemde bir partinin işçi sınıfı hareketiyle sosyalizmi ne derece birleştirdiği sorunu, bugünkünden tümüyle ayrı bir öneme sahipti. Bu azınlığın hiç göz önünde bulundurmadığı bir etkendir. Azınlığın yanlış paralellikler kurar, genellemeler yaparken, göz önünde bulundurmadığı bir başka faktör, RKP/B MK'nin 1923'de "Partinin 25 Yılı Üzerine" tezlerinde üzerinden durulan bir olgudur. Söz konusu tezlerde, tezlerin girişinde RKP/B'nin tarihi deneylerinin olağanüstü enternasyonal önemine dikkat çekildikten sonra; 2. noktada RKP/B'nin gelişmesinde Rusya'ya özgü olan özelliklere dikkat çekilmektedir. Şunlar söylenmektedir:

> "Partinin 24 mart 1898'de yaptığı birinci kongresinden bu yana olan 25 yıllık tarihi, aynı zamanda işçi sınıfının kitle hareketinin tarihidir de. Rusya'da devrimci proletaryanın partisi ülkede sınıf zıtlıklarının büyümesi ve proletaryanın mücadelesinin gelişmesi ile birlikte, bunlara çok sıkıca bağlı olarak muazzam bir tarihi güce gelişti. RKP'nin gelişmesi Batı Avrupa'daki proletarya partilerinin gelişmesinden değişiktir." (14.3.1923 RKP/MK nin RKP'nin 25'inci yılı tezler)

Burada söylenenler açıktır. Rusya'da "işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birliği" Rusya'nın özel şartlarında, Batı Avrupa'daki proletarya partilerindekinden değişik olmuştur. Ve bu birliğin seviyesi ve biçimlerinde Rusya'da sınıf mücadelesinin durumu belirleyici bir rol oynamıştır. Tam da Rusya'daki tüm gelişme aşamalarını şema olarak alanlar, Rusya'daki birleşme seviyesi ve biçimlerini 'evrensel'leştirmeye çalışanlar, bu tarihi gerçeği unutmakta; soruna antidiyalektik/anti-tarihi-materyalist yaklaşmaktadırlar. Parti kurmak için önce Rusya'da olan seviye ve biçimlerde bir birlik sağlanmasını talep etmek, bunun olmadığı yerde parti kurulmasının anti-Leninist ol

duğunu ilan etmek safsatadır. Rusya'daki deneyden doğru öğrenmemektir.

* * *

Bir başka sorun, "işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birleştirilmesinin o zaman ve bugün ne anlama geldiği, aynı kelimlerle ifade edilen bu görevin çözümü için yapılması gerekenlerin aynı olup olmadığı sorunudur.

Rusya ve diğer ülkelerin o günkü durumu ile bugünkü durum arasında bir fark var; azınlık bu farkın üstüne gitmemektedir. Biz de ne B 7'de ne de Konferans kararlarında bunun üzerine gitmedik. Ama, burada bunun üzerine tartışmak zorundayız. Lenin, o gün Rusya'da işçi sınıfı hareketinin sosyalizmden ayrı yürüdüğünü söylediğinde, bu somut olarak şu anlama gelmekte idi:

O dönemde Marksizm ideolojisi, işçi sınıfı hareketi için de yoktu. İşçi sınıfının hareketi, yalnızca Nadrodnikler gibi burjuva ideolojileri tarafından yönlendiriliyordu. İşçiler Marksizmi tanımıyorlardı, Marksizmin ilk defa işçi sınıfı hareketine taşınması gerekiyordu. Birleşme, bunun yapılması ve süreç içinde işçilerin kendilerine doğru yolu gösteren akımın Marksist akım olduğunu görmeleriyle gerçekleşti. Bugün durum tümüyle farklıdır. Bugün, Marksizm ideoloji olarak işçi sınıfı tarafından tanınmaktadır. Bütün ülkelerde Marksizm çeşitli dönemlerde işçi sınıfı hareketine taşınmıştır ve tarihsel olarak bakıldığında bu süreç bir kez gerçekleşmiş ve kapanmıştır. Bugün —tek tek olası istisnalar hariç— işçi sınıfı içinde ciddi bir şekilde çalışmak isteyen herkes "Marksizm"e dayandığını iddia etmektedir. Sorun bugün işçi sınıfına Marksizm-Leninizm adına neyin götürüldüğü, neyin Marksizm-Leninizm olarak tanıtıldığıdır. Ve bu da değişen koşullar adına esas olarak modern revizyonizm, reformizm ve oportünizmdir. İşte bundan dolayı, bugün sosyalizmi işçi sınıfı hareketiyle birleştirmek; Marksist-Leninistlerin işçi sınıfı içinde revizyonizmi ve oportunizmi teşhir etmesi, onları işçi sınıfı içinde tec

rit etmesi ve işçi sınıfı hareketinin Marksist-Leninist çizgi temelinde birleştirilmesi anlamına gelir. Revizyonizm ve oportunizmin işçi sınıfı içindeki etkisi kırılmadan, SOSYALİZM ile işçi sınıfı hareketinin birliğini sağlamak mümkün değildir. (Gerçi bir "birlik" sağlanabilir, ama bu sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birliği olmaz.) İşçi sınıfı hareketi içinde egemen olan revizyonizmi ve oportunizmi, bir darbeyle bugünden yarına parçalamak mümkün değildir. Komünist Enternasyonal'in Batı'daki bir çok seksiyonunun neden zayıf olduğu konusunda Stalin 1927'de SBKP(B) MK ve MDK birleşik oturumunda, Zinovyev'in Avusturya KP'nin zayıf olduğu ve kısa bir süre önce Viyana'da meydana gelen bir eylemin önderliğini başaramadığı iddiası konusunda şunları söylemektedir:

> "Evet o (Avusturya KP —Ç.N.) hala zayıftır, ama diğer şeylerin yanısıra, kitleleri devrimcileştiren, sosyal demokkrasiyi dezorganize eden ve komünizmin şansını hızla artıran kapitalizmin o derin devrimci krizi olmadığı için zayıftır; Avusturya'da uzun zamandan beri, sol lafazanlıkla sağcı, oportünist bir politika yürütmeyi beceren sosyal-demokrat 'sollar'ın hakimiyeti var olduğundan ve sosyal-demokrasiyi bir darbeyle parçalamak mümkün olmadığından zayıftır."("Muhalefet Üzerine" s. 893 Almanca)

Bunun bir sayfa sonrasında şöyle devam ediyor Stalin:

> "Komintern'in Batı seksiyonlarının genel olarak daha hala az ya da çok zayıf olduklarını reddetmiyorum. Bu reddedilemez. Ama bunun nedenleri nerde yatmaktadır? Bunun esas gerekçeleri şunlardır: Birincisi, kitleleri devrimcileştiren, onları ayağa kaldıran ve onların komünizme ani dönüş yapmalarını sağlayan derin bir devrimci krizin olmaması ve ikincisi, bütün Batı Avrupa ülkelerinde varlıkları uzun bir geçmişe dayanmayan ve kendilerinden sosyal-demokrat partileri bir darbeyle parçalamalarının talep edilemeyeceği komünist partilerden daha eski olan sosyal-demokrat partilerin şim-

dilik, geçici olarak işçiler arasında egemen güç olma sı durumudur." (Stalin, "Muhalefet Üzerine" s. 894 Almanca)

Görüşümüzce, bu çok önemli bir noktadır. Çünkü bu, Marksist-Leninistler doğru bir politika izlese de, sosyalizm le işçi sınıfı hareketi arasındaki bağın kısa bir dönem içinde sağlam bağlar olmayacağını, aksine, işçi sınıfı hareketi içinde egemen olan modern revizyonistlerin, oportunistlerin ve revizyonistlerin nesnel gücü dolayı - sıyla da bu zayıflığın epey zaman sürebileceğini göster mektedir. Bu tespit hiç bir şekilde; kaderci bir şekil de var olan durum ile uzlaşmak anlamına gelmez. Yalnızca işimizin zorluğuna; ve yapılması gerekenlerin çokluğuna işaret eder.

Şimdi ama tekrar azınlığın yazısına dönelim. Azınlık, çoğunluğun aslında gerçekte değil, yalnızca "laf ola beri gele" (B 19 s. 14) işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin bütün ülkelerde ayrı yürüdüğü GERÇEĞİNİ kabul ettiğini söylemektedir. Bunu şununla gerekçelendiriyorlar: Biz güya B 7'de, B 7'ye Ek'de ve III. Konferans kararında tümüyle farklı tespitler yapmışız. Ama buna rağmen, "tümüyle birbirine zıt olan iki ayrı dönem için de bizim PARTİ OLARAK BİRİNCİ AŞAMADA OLDUĞUMUZ (azınlık altını çiziyor) tezini" (B 19 s. 14) savunmuşuz. Ve bu da bizim sosyalizmle işçi sınıfı hareketinin birliğinin bütün ülkelerde yeniden kurulması gerektiğini yalnızca "laf ola beri gele" savunduğumuzu kanıtlamakta imiş.

Bizim bu sorunla ilgili olarak, B 7'de ve daha sonra Ek'lerde ve Konferans kararlarında birbirine "ters yönde olgu tespiti" yapıp yapmadığımız üzerine kısaca durmak istiyoruz.

B 7'de s. 44/45'de söz konusu olan şudur: Sosyalizmle işçi sınıfı hareketinin birliği süreci tarihsel olarak kapanmıştır, tarihsel olarak Marksizm işçi sınıfı hareketi içine taşınmıştır, Marksizm'in yeni bir akım olarak işçi sınıfı hareketine taşındığı Rusya'daki durum anlamında

bu birlik tamamlanmıştır. Bu iki hareketin ayrı ayrı yürümesi her iki hareketi de zayıflatacağından, bu iki hareketin ayrı ayrı yürüdüğü bir dönem zorunlu değildir, aksine Marksist-Leninistler başlangıçtan itibaren bu birliğin sağlanması için bir çalışma yürütmek zorundadırlar B 7'de söylenen budur. Ve bu doğrudur. Azınlığın iddia ettiği gibi bu tezlerden hiç biri özeleştiri yapılarak geri çekilmemiştir. Burada, Ek'lerde ve Konferans kararlarında ortaya konulanlarda eksik olan şey, sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birliğinin bugün somut olarak Türkiye'de ve dünyanın diğer ülkelerinde ne olduğu sorunudur. Bu sorun, B 7'de tartışılmamaktadır. Ek'lerde bu önemli eksikliğin üzerine gidilmekte ve şunlar söylenmektedir:

"I-6 ile ilgili:

Bu bölümde özellikle Lenin'in
'Her ülkede işçi sınıfı hareketinin sosyalizmden ayrı olarak varolduğu, her birinin kendi yolunda gittiği bir dönem vardır, ve her ülkede bu ayrılık hem sosyalizmi hem de işçi sınıfı hareketini zayıflatmıştır' alıntısının yorumuna eleştiriler getirildi. Görüşüme göre, bu alıntının broşürdeki yorumu; bu alıntıdan bizim için çıkarılması gereken dersin ne olduğu konusunda söylenenler (Marksist-Leninistlerin önüne en başından itibaren, bu ikisini birleştirme yönünde çalışma yürütmeleri görevi vardır!) (s. 44/45) esasta doğrudur.

Ancak söylenenlerde önemli bir eksiklik de vardır. O da: bugün gerek Türkiye açısından, gerekse uluslararası planda genelde durumun ne olduğu sorunu tartışılmamaktadır. Evet, geçmişte tarihi olarak işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birbirinden ayrı ayrı yollarda yürüdüğü bir dönem yaşanmış, ve bu dönem tarihi olarak kapanmıştır. Ancak bugün durum nedir? Bugün de aynı değil, ama benzer bir durum sözkonusu değil mi? Modern revizyonizmin saldırıları sonucu Marksist-Leninist hareketin büyük bir buhran içinde bulunduğu; ve tek tek ülkelerde, Türkiye'de olduğu gibi, işçi sınıfı hareke

ti ile, sosyalizmin ayrı ayrı yollardan yürüdüğü, bu ikisi arasındaki bağların yok denecek seviyede olduğu sözkonusu değil mi? Bugün, bu ikisini birleştirme görevi Komünistlerin önünde görev olarak durmuyor mu? Bence duruyor. O halde bugün de işçi sınıfı hareketi ile, sosyalizmin ayrı ayrı varolduğu tespitini yapmak zorundayız. Tek farkla ki, Lenin'den öğrenmeli, ve en baştan itibaren bu ikisini birleştirmeye bilinçli olarak yönelmeliyiz." (Ek'ler sf.23)

Burdan da açıkça görülmektedir ki, azınlığın B 19'daki

"Tartışmaların sonunda bu dönemin kapandığı yolundaki küçük olgu tespitçiği kaldırılarak bir kenara konmuş, bu kez tam anlamıyla tersi yönünde bir olgu tespiti yapılmış"

şeklindeki tespitleri, bütünü ile ayakları havada, demagojik, azınlığın okuduğunu da anlamayan bir konumda olduğunu gösterir tespitlerdir. Azınlık, B 7'de tartışılan "ayrı ayrı" yürüme ile, bugün tek tek ülkelerdeki ayrı ayrı yürüme arasındaki farkı görmemekte, yanlış paralellik çekmekte; bu yüzden Lenin'in 1883-1893'de Rusya'da olduğu biçimi ile ayrı ayrı yürümenin bütün ülkeler için kapandığı şeklindeki 'tarihi' olgu tespiti ile, 'bugün ayrı ayrı yürüme' durumu vardır biçiminde bir başka olgu tespitini birbirinin bütünüyle tersi, birbirinin ters anlamında tespitler olduğunu savunmaktadır.

B 7'de tartışılan ayrı ayrı yürüme ile; B 7'nin eklerinde ortaya konan "bugün ayrı ayrı yürüme olgusu" ayrı ayru durumları ifade eden tespitlerdir. Birbirinin tersi olan, birbirini dıştalayan tespitler değildir. Ve B 7'nin eklerinde de hiç bir şekilde, B 7'de yapılmış olan, söz konusu ayrı ayrı yürümenin tarihi olarak kapandığı tespiti geri çekilmemiştir. Bugün ile ilgili olarak ayrı ayrı yüründüğü tespiti yapılmasına rağmen!

İşte azınlığımızın içine battığı şablonculuk içinde kavramadığı, kavratılmaya çalışıldığı halde kavramak iste-

mediği gerçek budur.

Bu bağıntıda bu sorunu bu boyutları ile derinlemesine tartışmamış olmak; ve "ayrı ayrı yürüme" tespiti yaparken, yanlış paralellikler kurulmasını engelleyecek açıklamalar yapmamış olmak ve evet bu paralelliklerin çekilmesine dayanak olacak tavırlar takınmış olmak da bizim hatamızdır.

* * *

AZINLIĞIMIZ RSDİP'İN SOMUT GELİŞME AŞAMALARINI ŞABLON OLARAK ALIYOR; BUNU YAPARKEN SOMUT GELİŞMEYİ DE ÇARPITIYOR!
****

Azınlık, SBKP/B (RSDİP(B) RKP/B)'nin bütün somut gelişme aşamalarını da evrensel ilke olarak tanıtma çabası içinde, gerçek gelişmenin de nasıl olduğunu çarpıtıyor; gelişme aşamalarında şu ya da bu yanı, içinde bulunulan tarihi anın şu ya da bu özelliğini öne çıkartıp; diğer yanları gözlerden gizleyerek; anti-tarihi-materyalist bir konum sergiliyor.

Mesela: SBKP/B Tarihi Kısa Ders'de, RSDİP'in 1898'de kurulması olayı değerlendirilirken, hem bu kurulmanın olumlu yönleri; ve hem de kuruluş sırasında RSDİP'in hata ve zaafları ortaya konmakta; propaganda açısından olağanüstü önemde olan bu kuruluş ilanı bütünlük içinde değerlendirilmektedir. Bu bağıntıda kuruluştan söz edilen yerlerde yalnızca sübjektif etkenlerden değil, aynı zamanda objektif etkenlerden de —birlikte— söz edildiği vurgulanmalıdır. Lenin örneğin "Bolşevizm Üzerine" başlıklı makalesinde şunları belirtmektedir:

> "Bolşevizmin ortaya çıkışı ayrılmaz bir şekilde, Ekonomizm denen şeyin (işçi sınıfının siyasi mücadelesini, ve onun önder rolünü inkar eden oportünizmin) devrimci sosyal-demokrasiye karşı 1897-1902 arasında yürüttüğü mücadeleye bağlıdır. Bund tarafından destekle

nen Ekonomizm, Marksizmin temelleri üzerinde ve sosyal-demokratik ilkeler temelinde sosyal-demokrat partiyi (1898'de kurulmuştur, ama sonra tutuklamalar sonucu yıkılmıştır) yeniden ortaya çıkaran eski Iskra'nın bilinen kampanyası ile (Münih, Londra, Cenevre 1900-1903) yenilmiş ve sökülüp atılmıştır." (Lenin 1913, "Bolşevizm Üzerine", cilt 18, s. 477 Alm.)

Yine 1913'de "Milli Sorun Üzerine Tezler" başlıklı yazısında RSDIP'in deneyleri üzerine söz ettiği yerde Lenin şunları söylüyor:

"Parti 1898'de "Rusya" partisi olarak, yani Rusya'nın bütün milliyetlerinden proletaryanın partisi olarak ortaya çıkmıştır." (cilt 19, s. 239)

Partinin 1903'te ikinci parti kongresinde kurulduğunu iddia eden Vera Zasuliç'e karşı polemik içinde ise Lenin şunları söylemektedir:

"Gerçekte parti 1898'de kurulmuştur ve proleter kitle hareketinin 1895-1896 yıllarındaki uyanışına dayanmaktadır." (cilt 19, s. 358)

"Zasuliç Tasfiyeciliği Nasıl Hallediyor?" "Rusya Sosyal Demokrasisinde Geriye Giden Bir Akım" makalesinde işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birliği bağıntısında:

"Bu partinin kuruluşu Rus işçi hareketinin Rus devrimci hareketi ile kaynaşmasında en büyük adımdır" (cilt 4. s. 250)

tespitini yapıyor.

Yine Lenin, "Gelecek (ilk) Görevimiz" başlıklı makalesinde şunları söylüyor:

"Rus işçi hareketi şu anda bir geçiş döneminde bulunuyor. Batı'daki işçi örgütlerinin Petersburg, Moskova, Kiev ve diğer şehirlerin işçi örgütlerinin şanlı ve

parlak bir biçimde başladıkları (eser Ç.N.) 1898 ilkbaharında 'Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin kuruluşu ile tamamlandı. İleriye doğru atılan bu muazzam adımla Rus sosyal demokrasisi aynı zamanda bir süre için bütün gücünü harcadı ve daha önceki tek tek yerel örgütlerin parçalanmış faaliyetine geri döndü. Parti yok olmadı, yalnızca güç toplayıp bütün Rus Sosyal-Demokratlarının birliğini sağlam temellere oturtmak için kendi içine döndü." (Cilt 4 s. 209 Alm.)

Bütün bu alıntılar açık dil konuşmaktadır. Lenin ve Stalin için partinin oluşumu, ortaya çıkışı 1900 öncesinde, Iskra çıkışı öncesinde başlamaktadır. 1898'de partinin kuruluşu bütün hata ve eksikliklerine rağmen "muazzam bir ileri adımdır" ve parti gerçekten de kurulmuştur. Tutuklamalar sonucu önüne konulan hedeflere varılmamış olması, bu tarihi gerçeği ortadan kaldırmaz. Partinin kuruluşunun 1898'de gerçekleştirilmiş olması, Lenin ve Stalin tarafından 'yanlış bir adımdı, henüz yeterli birlik yoktu; gerçek parti değildi' vb. şeklinde değil, (ki bizim azınlığımızın mantığı ile soruna böyle yaklaşmak gerekir); "muazzam bir ileri adım" olarak yorumlanmaktadır. Klasiklerimizden bu yönde daha çok alıntı yapılabilir ama yukardakiler de yeterlidir.

Çıkarılacak sonuç; Lenin-Stalin'in çıkardığı sonuç berraktır: RSDİP'in yaratılmasına, oluşumuna 1900'den çok önce başlanılmıştır. Ve bu yaratılmada RSDİP'in 1898'de kuruluşu —hata ve eksiklerine rağmen— doğru bir adımdır.

Şimdi azınlığımızın Stalin'den çokça yaptığımız, Parti inşasının birinci aşamasını 1900 sonları ile başlatan alıntıyı getirecekleri açıktır. Bununla bağıntılı olarak söyleyeceğimiz şudur: Bütün devrimciler, söz konusu alıntının yapıldığı yeri bütünlük içinde okumalıdırlar.

O zaman şu açıkça görülecektir:

* Stalin mutlak olarak Parti inşasının birinci aşaması 1900 sonlarında başladı şeklinde bir tespit yapmamaktadır.

O şunu söylemektedir:

"Bizim partimizin gelişmesinde üç dönem öne çıkarılır."

Yani Stalin için bu üç dönem her şeyin belirleyicisi değil, öne çıkarılan üç dönemdir.

Bu tespit ertesinde Stalin birinci dönem hakkında şunları söyler:

"Birinci dönem partimizin biçimlendirilmesi ("Formierung") ve yaratılması dönemidir. BU DÖNEM yaklaşık olarak Iskra'nın kuruluşundan III. Parti Kongresine kadar —o da dahil— olan zaman dönemini (1900 sonu 1905 başı) kapsar. " (cilt 5, s. 87 Alm.)

(Bu bağıntıda çevirileri karşılaştırıp düzeltmeden kullanmanın yanlışlığı bir kez daha görülmektedir. Çünkü kullandığımız Türkçe çeviride —tartışma bağıntısında bayağı önemli rol oynayan— "yaklaşık olarak"sözcüğü yoktur. Aynı şekilde gelişmede üç dönemin "öne çıkartıldığı"tespiti de çeviride kaybolmuştur. Biz her ne kadar bu çeviri yanlışları üzerine siyaset inşa etmedi isek de, görüldüğü gibi edenler var. Kaldı ki, bu bağıntıda tercümede yanlışlık olduğuna daha 1984 yazında yapılan Kamp tartışmalarında da dikkat çekiliyor. Doğrusunun ne olduğu ortaya konuluyor. (Bkz. 1984 Kamp Tutanağı s. 390) Buda bugün uyarılara rağmen, hala yanlış çeviri üzerine siyaset inşa edenlerin klasiklere ne kadar "ciddi" yaklaştıklarına bir örnektir.)

Görüldüğü gibi Stalin'in derdi mutlak tarihlerle bir periyodlaştırma yapmak değil; belirli —tartıştığı bağıntıda belirleyici önemdeki— bazı özsel noktaları (Iskra nın çıkışı /3. Parti Kongresi) öne çıkarmak, bunları da 'yaklaşık olarak' diyerek relative ederek ortaya koymaktır.

Stalin'in burda söylediklerinden, RSDIP'in inşasının Iskra'nın çıkışı ile başladığı; ondan önce yapılanların parti inşası olmadığı; partinin Iskra öncesinde olmadığı vb. sonuçları çıkarmak, alıntı tacirliğidir. Bu aynı zamanda SBKP/B Tarihi Kısa Ders'te ayrımcı bir şekilde ortaya konmuş olan partinin 1898'de ne anlamda ortaya çıkmış olduğu, ne anlamda henüz olmadığı vb. konusundaki tarihi olgu tespitlerinin de utanmazca çarpıtılıp, bu çarpıtmaların teori seviyesine yükseltilmesi demektir.

SBKP/B Tarihi'nin incelenmesinde klasiklerimizin yaptığı bir dizi periyodlaştırmada, bunların hangi BAĞINTI için de yapıldığının bilinçlere çıkartılması belirleyici önemdedir.

Eğer bu yapılmazsa, çok kolaylıkla ayrı bağıntılarda ayrı tarihler veren klasiklerimiz kendi kendileri ile çeliştirilir. Mesela Stalin "Rusya Komünist Partisi/Bolşevik Merkez Komitesi'nin Milli Cumhuriyetler Ve Bölgeler Fonksiyonerleriyle Yaptığı IV. Toplantısı"nda da birinci aşamayı tarih olarak ele alındığında 1903-1912 arasında yerleştiren tespitler yapmaktadır. Eğer tartıştığı bağıntının ne olduğu göz önüne alınmaz ise, kolaylıkla bu iki yazıdaki tespitlerin birbiri ile çeliştiği söylenebilir. Ama gerçekte çelişen bir şey yoktur. Tartışılan bağıntılar değişiktir.

Tam da bu noktada, Iskra'nın çıkışı gerçekten de tarihi önemde bir dönüm noktasıdır. Azınlığımız bu dönüm noktası rolünü yalnızca Rusya için değil, bütün dünya açısından "işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birleştirilmesi" noktasında görüyor. Sanki Iskra öncesinde bu yokmuş, bu yönde girişimler ve başarılar yokmuş gibi! Azınlık,

bu tarihi önemdeki dönüm noktası rolünü bunun ötesinde, yalnızca Rusya için değil, bütün dünya için "birbirin - den bağımsız, dağınık çevrelerin milli çapta bir merkezi yapı içinde birleştirilmesi" noktasında görüyor. Yine sanki Iskra öncesinde bu yönde girişim yokmuş gibi! 1898'de yapılmak istenen, belli ölçüde de yapılan bu değilmiş gibi! Iskra'nın çıkış tarihinin bir anlamda "Partimizin birinci döneminin yaklaşık olarak başlangıç tarihi" olarak verilmesinden bu sonuçları çıkarmak, Iskra'nın önemininin nerede yattığının kavranmadığını gösterir yalnızca.

Lenin "Sol Radikalizm" adlı eserinde, Bolşevizmin tarihi üzerine konuşurken, gelişmeyi 1903'de başlattığında, tam da —bütün KE belgelerinde de vurgulandığı gibi— bu dönüm noktasını BOLŞEVİZMİN-LENİNİZMİN ortaya çıkışı noktasında bir dönüm noktası olarak kavramaktadır. Eski Iskra ise, tam da Bolşevizmin-Leninizmin ortaya çıkması bağıntısında (ki II. Kongre aslında Iskra'nın RSDİP'e hakim olacağı bir kongre olarak hazırlanmış, planlanmıştı) tarihi öneme sahip bir dönüm noktasıdır. Bu bağıntıda sorun, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında Leninizmin çağın Marksizmi olarak ortaya çıkması, gelişmesi, ve bu noktada eski Iskra'nın çıkışı (1900 sonları) ile III. Parti Kongresi arası dönemin oynadığı rol sorunudur. Azınlığımızda bu belirleyici nokta koybolup gitmektedir. Bugün yaşanacak-yaşanan "birinci aşama"lar, çağın değiştiği dönemdeki gibi birinci aşamalar değildir. Sorun bugün Marksizmin yeni bir asamaya yükseltilmesi sorunu değil; var olan Marksist-Leninist mirasa sahip çıkıp, onun temelinde yürümek, ilerlemek sorunudur.

* * *

AZINLIĞIMIZIN "TEORİ ÜRETİMİ" ÜZERİNE BİR ÖRNEK: "GERÇEK PARTİ" SİHİRLİ FORMÜLÜ

****

Geçerken bizim azınlığımızın nasıl teori ürettiğine değinelim: Bizim azınlığımız şöyle bir mantik silsilesi yü-

rütüyor:

Stalin, SBKP/B Tarihi'nde "Marksist bir parti sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birleşmesi" olduğu tezinin temel marksist tez olduğunu söylemiştir. Marksist-Leninist partinin bilimsel tanımı budur. Sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin pratik olarak birleşmemiş olduğu bir yerde partiden söz etmek, antileninist bir tavır olur.

Azınlığımıza soruna böyle yaklaşılamayacağı, daha konferansta gayet açık ortaya kondu.

Konferansta Derviş yoldaş, Lenin'in "Hareketimizin Acil Sorunları" başlıklı makalesinden şu alıntıyı aldı:

> "Sosyal demokrasi işçi hareketi ile sosyalizmin birleşmesidir" (Tutanak s. 128) (Almanca Bd. 4 s. 367, bizim broşür sf. 38'de yanlış olarak "bir bileşimidir" diye çevrilmiş. Almancası: "Die Sozialdemokratie ist DIE VEREINIGUNG der Arbeiterbewegung und Sozialismus")

Burada Lenin çok açık olarak, daha sonra Stalin'in "Marksist parti" için temel tez dediği şeyi "Sosyal-Demokrasi" için söylemektedir. Bizim azınlığımızın mantığına göre, tanım bu olduğuna göre, ve Rusya'da Sosyal-Demokrasi 1894/95'e kadar işçi sınıfı hareketi ile "hemen hemen hiç bir pratik bağa sahip olmadığı" na göre, Rusya'da Sosyal-Demokrasiyi, Sosyal-Demokrasi'nin tarihini 1894/95 ile başlatmak gerekir. Ama Lenin ve Stalin öyle yapmıyorlar.

Azınlığımız B 7 yazıldıktan üç buçuk yıl sonra, Konferansta mantıklarının sakatlığı açıkça ortaya konduktan 1,5 yıl sonra, hala parti olmadığımız temel düşüncesini ispatlamak için, tek parti tanımı olarak sarıldığı tanımı kullanmaya çalışıyor. İşte azınlığımızın teorik çalışması böyledir!

Burda azınlığa bir kez daha konferansta da sorulmuş ve cevapsız kalmış soruyu tekrarlıyoruz:

Lenin'in "Sosyal-Demokrasi işçi hareketi ile sosyalizmin birleşmesidir" şeklindeki tespitini, ve 1883'de Rusya Sosyal-Demokrasisinin başlatılmasını nasıl yorumluyorsunuz? Bir kez daha cevap istiyoruz. Bu sorulalı bir bucuk yıl geçmiştir. Lütfen hala bakma ihtiyacı duyuyorum kıvırtmasına girmeyin!

Azınlığımız geldiği noktada parti olmadığımız, ve parti adını kullanmamızın yanlış olduğu sonucuna varmıştır. O Marksist-Leninist teoriyi, bu inkarcı-tasfiyeci sonucu haklı çıkarmak için bozmakta, çarpıtmakta, revizyondan geçirmektedir.

Bugünkü azınlığımızın unsurlarından biri olan Mustafa yoldaş, III. Konferansa çok açık tezlerle gelmiş, "Marksist-Leninist partinin tek bilimsel tanımının işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birliği olduğunu, bizim başından itibaren "işçi sınıfı hareketinden bağımsız, onunla bağı olmayan aydınlar grubu"("TKP/ML(B) III. Konferansı Raporu" I s. 36) olduğumuzu, "kurma bağıntısında Leninist olmayan bir kurma tarifi" yaptığımızı vb. savunmuştur.

Bizzat Konferanstaki ideolojik mücadele içinde, bu tezlerini bu şekli ile ayakta tutamamış; en azından parti isminin kullanılmasının doğru olduğu noktasında geri çekilmek zorunda kalmıştır.

Konferansa alternatif bir parti planı ile gelen Ermiş ise, devreye "formel parti/gerçek parti" tartışmasını sokmuştur. Gelinen yerde bu "gerçek parti" sihirli formülü, her şeyi çözen can simidi haline gelmiştir azınlığımız için.

Azınlığımız daha konferansta, "Propaganda anlamında parti isimlendirmesinin kullanılabileceğini" kabul etmek zorunda kalmıştı. Gelinen yerde teorik olarak bunu genişletip "Propaganda anlamında veya fikirsel alanda sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin bağını vurgulama anlamında belli tarihi dönemlerde parti isimlendirilmesinin

kullanılabileceğini" (B. 19, s. 7) kabul ediyor.

Ama nasıl? Bu bizzat azınlığımızın yaptığı "evrensel tanımlama" ile çelişmiyormu? Parti "İşçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birleşmesi" değil mi? Hatta işçi sınıfı hareketi ile birleşmiş çevrelerin ulusal planda birleşmiş olması değil mi? Eğer öyle ise, parti isimlendirmesini, böyle olmayan bir yapı için kullanmak bu teori ile çelişmiyor mu? Çeliştiği ortada!

Azınlığımız da bu çelişmeyi gördüğünden, kendilerine bu çelişme gözlerinin içine sokarcasına gösterildiğinden, onlar el çabukluğu marifet bu çelişmeyi evrensel geçerliliğe sahip dedikleri parti tanımlamasını düzelterek halediyorlar. Bir satır önce "Parti konusunda evrensel geçerliliğe sahip" olan tez, çok değil hemen sonraki cümlede "GERÇEK BİR PARTİ İÇİN tanımlama" ya dönüşüveriyor. (B. 19, s. 7)

Ama bizzat evrensel tanım dedikleri tanım içinde Stalin hiç der "GERÇEK PARTİ" ya da "Gerçek olmayan parti" (ne demekse artık!) saçmalığını tartışmıyor. Tanım hiç bir yoruma ihtiyaç olmayan berraklıktadır. ""Parti işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birleşmesidir". Azınlığımız bu alıntıyı yorumlarken, partinin önüne "gerçek" sıfatını yapıştırarak, kendisinin tek evrensel tanım olarak tanıttığı tanımlamayı revizyondan geçirmek zorunda kalıyor!

Burada Ahmet B.'nin sevdiği bir deyim ile, açık seçik Stalin aptal yerine koyulup, o düzeltilmektedir.

Ama "gerçek parti"/gerçek olmayan parti vb. ayrımlar da, bu konuda yapılan bir dizi teorik cambazlık ve revizyonizm de azınlığımızı kurtarmıyor.

Çünkü nasıl ki parti kavramının kendisi; ortaya çıkışı, kuruluşu, inşası, bir süreç olan parti denen organizmanın çok değişik durumlarını ifade eden , bu anlamda relatif bir kavram ise; gerçek parti kavramı da bu relatif

liği ortadan kaldırmamaktadır.

Örneklemek gerekirse: 1898'de kurulan RSDİP Sosyal-Demokrat bir partidir. 1903'de ikinci kongresini yapan RSDİP de bir Sosyal-Demokrat partidir. Ama ikisi arasında çok büyük farklar vardır. 1903'deki RSDİP ile 1912'deki parti arasında, onunla 1917 Ekim Devrimine önderlik eden parti arasında da çok büyük farklar vardır. Ama bunların hepsi evet Sosyal-Demokrat parti kavramı ile ifade edilebilmektedir.

Aynı şey gerçek parti için geçerlidir. 1900'de RSDİP, azınlığımıza göre gerçek bir partidir. 1905'deki de, 1912'deki, 1917 Ekim Devrimi öncesindeki de gerçek partidir. Ama bunların hepsinde gerçek parti adlandırması ayrı durumların ifadesidir

Bu noktada teorik netlik sağlama adına yola çıkan azınlığımızın teorik karmaşa içinde boğulduğu açıktır.

* * *

"Gerçek parti" kavramının kullanılıp kullanılmamasında değil sorun. Sorun bunun teori seviyesine yükseltilmesi, ve bir tek gerçek parti tanımı bulmaya çalışma şeklindeki bir dipsiz kuyuya girilmesinde.

Size değişik bağıntılarda bir kaç gerçek parti tanımı:

Lenin 1905 Mayısında yazdığı bir makalede, parti içindeki durumu ortaya koyup, çözüm yollarını açıkladıktan sonra "Ve işte bu yüzden partimiz ancak bu hastalığı atlattıktan sonra gerçek bir parti olacaktır." tespitini yapıyor, BP s. 36, s. 24)

Stalin "gerçek devrimci bir Marksist partinin" 1912'de kurulduğunu söylüyor! (SBKP/B Tarihi, Kısa Ders, s.177)

Her ikisi de nedense gerçek parti bağıntısında işçi sınıfı hareketi ile birlik sorununu vb. tartışmıyorlar. Ve

gerçek partiyi tartıştıkları bağıntıda biri 1905 sonrası, biri 1912'de başlatıyor. Ne dersiniz, klasiklerimiz mi saçmalıyor? Saçmalayanın bizim azınlığımız olduğu açıktır!

* * *

Ama azınlığımızın teorik alandaki revizyonları (sadece tartıştığımız parti bağıntısında) bunlarla da kalmıyor.

Onlar gerçek olan parti/gerçek olmayan parti konstrüksiyonunu gerçekleştirdikten sonra; iki aşamalı parti inşası öğretisinin ancak "gerçek parti"ler için geçerli olduğunu anlatıyor. Gerçek parti ismi altındaki iskambil kulesinin yıkılması ile, gerçekte ortaya çıkan her Marksist-Leninist grubun, ortaya çıktığı ilk andan itibaren partiyi inşa görevini önüne koyup, bunun için çalışması gerektiğinin adeta reddi demek olan; ve iki aşama öncesi adeta bir "sıfır aşaması" koyma biçimindeki revizyonist tez de yıkılıp gitmektedir.

Lenin ve Stalin'in Rusya Sosyal-Demokrasisinin ve RSDİP'in gelişme aşamalarından çıkardıkları sonuçlar açıktır. Onlar hiç bir yerde, Rusya'da 1894 öncesi yapılan çalışmayı genelleştirip, diğer ülkeler için örnek alınması gereken bir çalışma olarak teorileştirmemişlerdir. Bu dönem için onlar sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin ayrı ayrı yollarda yürümesinin her ikisini de zayıflattığı genel dersini çıkarmış; "işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin birleşmesi"nin "her ülkede mekan ve zaman şartlarına göre, kendine özgü yollardan olmuştur." (Lenin Eserler, cilt 4, s. 365-367, Almanca) tespitini yapmıştır. Bundan çıkarılması gereken ders, görev ise açıktır: Marksist-Leninistlerin görevi en başından itibaren bu iki sini birleştirme yönünde hareket etmektir! Ve bu görevi yerine getirirken ülkedeki somut duruma göre hareket etmektir.

Ama bizim azınlığımız şimdi parti inşası öncesi bir "ideolojik akım" dönemini, parti inşası açısından parti inşa

sı öncesi adeta bir sıfır dönemini teori olarak önümüze koyuyor.

BU DA revizyonizmdir!

* * *

Lenin ve Stalin'in Rusya'daki Partinin somut gelişme aşamalarından yola çıkarak neyi genelleştirdikleri; Lenin'in "Sol Radikalizm" adlı yapıtında; Stalin'in "İktidarın Ele Geçirilmesinden Önce ve Sonra Parti", "Rus Komünistlerinin Strateji ve Taktikleri" ve "Fonksiyonerlerle Konuşma" yazılarında gayet berraktır. Çok kabaca söylendiğinde onlar iki aşamayı birbirinden ayıran en temel özelliği; birinci aşamayı "öncünün kazanıldığı", ikinci aşamayı ise "milyonlarca kitlenin öncüye kazanıldığı ve devrime önderlik edildiği" dönem şeklinde koyarak belirtiyorlar.

Bütün diğer noktalar, bu iki dönemin çeşitli bağıntılarda şu veya bu tarihte başlatılması, bitirilmesi vb. detay sorunudur. Bu temel ayrımı ortadan kaldırmaz.

Azınlık, Lenin ve Stalin'de bu iki aşama öncesinde Rusya'da yaşananın genelleştirildiği tek yer olmamasına rağmen; tam da sanki genelleştirilen bu imiş gibi, söz konusu iki aşamayı yaşamadan önce adeta bir —parti inşası açısından sayılmayan— "sıfır dönemi" yaşanması gerektiğini savunmaktadır. Ama tam da onların teorik revizyonizmidir bu. Onlar bütün dünyada Marksist-Leninistlerin daha işin başında, ortaya ilk çıktıkları andan itibaren Marksist-Leninist Parti inşasını önüne koymaları gerektiğini, ve bu yönde çalışmaları gerektiğini; bunda çıkış noktasının parti inşasının görevleri olması gerektiğini —açıktır ki bu görevlerin ele alınması, ve çözülmesi her ülkenin özelliklerine göre değişiklik gösterecektir— savunacak yerde; parti inşası öncesinde dağınık çevreler döneminin —Rusya'da olduğu gibi— yaşanması gerektiğini, ve görevlerin de o dönemdeki görevler olarak tespit edilmesi gerektiğini teorik olarak savunup, gerekçelendirmeye çalışıyorlar.

(Bu bağıntıda da tutarsızlıkları, çevre döneminin her ül kede yaşanması gerektiğini —lafta da olsa— B 19'da bir yerde kabul, bir yerde red ettikleri onların devşirmeci, kendi aralarındaki çelişmelerin de üstünü örtme tavırla rının sonucudur)

Bu noktada belirleyici olan sorun şudur:

Kendine Marksist-Leninist diyen bir grup, ortaya çıktığı anda önüne genel bir parti inşası hedefi koyup, Rusya' da çevre döneminde tespit edilen somut görevlere mi sarılacak? yoksa somut olarak önüne parti inşasının birinci aşamasının görevlerini mi koyacak?

Azınlığımız bu soruya verdiği cevap ile, aslında bugün parti inşasının birinci aşamasının görevlerini tasfiye eden, ve çevreciliği savunan bir konumda durmaktadır. (Tabii ilerde!!! parti inşasını ele alacakları hedefi ile! Bunu da red etseler maskeleri iyice düşecektir. Partisiz devrim olmayacağını artık savunacak —hem de Marksizm-Leninizm adına savunacak— olanın yüzüne tükürürler!)

Onlar parti inşasının birinci aşamasının görevleri yerine, gerçekte dar çevrelerde teori üretimi, ve propaganda (dar çevreler içinde) görevini kabul eden bir teorik konumda durmaktadırlar.

Teorik alandaki sorunların değerlendirilmesi için bu İDEOLOJİK konumun kesinlikle bilince çıkartılması, ve göz önünde tutulması gerekir.

Bilince çıkartılması gerekir ki, atıfta bulunulan hiç bir alıntıda Klasiklerimiz, Marksist-Leninist partilerin önce birbirinden bağımsız çalışan Marksist çevrelerin milli çapta birleştirilmesi şeklinde bir yol izlemesi gerektiği şeklinde bir dersi genelleştirmemişlerdir.

* * *

İKİ AŞAMA VE AJİTASYON-PROPAGANDA SORUNU

Ama iki aşamalı parti inşası öğretisi bağıntısında azınlığımızın teorik revizyonizmi parti inşa aşamaları öncesi bir sıfır dönemi yaratmakla da bitmiyor.

Yalnızca gerçek partiler için geçerli olduğu söylenen iki aşamalı parti inşa öğretisinin temel özellikleri de iğdiş edilip tanınmaz hale getiriliyor.

İki aşamalı parti inşası öğretisinde nelerin genelleştirilmiş olduğu, BP sayı 27'de Konferansın OYBİRLİĞİ ile aldığı kararın birinci bölümünde açıkça ortaya konmuştur.

Buna göre:

Partinin birinci inşa aşaması ile ikinci aşamasını birbirinden ayıran en temel özellik, birinci inşa aşamasında esas görevin "Öncünün komünizme kazanılması", ikinci aşamada esas görevin ise "Geniş işçi ve köylü kitleleri Partiye, proletaryanın öncüsüne kazanmak" olmasıdır.

Bu esas görevler açıktır ki, çalışmanın biçimlerini de belirler.

Öncünün kazanılması çalışmasında, çalışmanın ESAS BİÇİMİ (tek biçimi değil) PROPAGANDADIR. Gerek Lenin, gerekse Stalin bunu kategorik olarak tespit etmişlerdir.

Birinci aşamanın esas görevi öncünün kazanılması, ve bunun yapılabilmesi için de propagandanın esas biçim olmasından bir tek sonuç çıkar: Partinin birinci inşa aşamasında partinin çalışmasının esas biçimi propagandadır.

Şimdi bizim akıllı azınlığımız, yine Ahmet B.'nin deyimi ile konuşalım, klasiklerimizi aptal yerine koyup; aslında birinci aşamada partinin tümü açısından bir esas çalışma biçimi olmadığını, bir bölüm için esas çalışma biçimi propaganda iken, bir bölüm için, ve evet genel alın

dığında parti için esas çalışma biçiminin ajitasyon olduğunu iddia ediyor!

Böylece şunları söylemiş olan Stalin de düzeltilmiş oluyor:

> "Proletaryanın öncüsünü komünizme kazanmak (yani kadroların kazanılması, komünist partinin şekillendirilmesi, programın ve taktik ilkelerin hazırlanması). Çalışmanın esas biçimi propagandadır!"
>
> "İşçilerin ve ezilenlerin geniş kitlelerini öncünün safına kazanmak (kitleleri savaş durumuna getirmek). Çalışmanın temel biçimi: Kesin savaşlara hazırlık olarak kitlelerin pratik eylemleri" ("Yeni Tipte Partinin Temel Özellikleri" adlı broşürü s. 200)

İşte ne dediğini bilmez zavallı Stalin, ve onu düzelten mutlu azınlığımız! Bize kutlu olsun demekten başka bir şey kalmıyor. (Bu noktada bkz. Ek 1)

* * *

Ajitasyon/Propaganda bağıntısında da, azınlığımız, Konferansta alınan karar içinde yer alan "Öncünün kazanılması söz konusu olduğu sürece ve ölçüde, çalışmanın esas biçimi propagandadır. Kitle eylemi örgütü, kitle ajitasyonu örgütü bağıntısında parti bu aşamada kitle ajitasyonu örgütüdür" tespitlerinden, bunların birbiri ile çeliştiği, bu çelişmenin çözümünün ise kendi orijinal teorilerinde yattığını anlatıyor. Ama bu bağıntıda da anlattığı en iyi halde masaldır. Bu noktada çelişme azınlığımızın kafasındadır. O söylenen sözlerin ne anlama geldiğine kafa yormamakta, hem esas çalışma biçimi propaganda, hem de "ajitasyon örgütü" nasıl olur diye hayretle sormaktadır. Hoca'nın işine geldiğini alması gibi, azınlığımız bu noktada da işine geleni almakta,kitle ajitasyonu örgütü tespitinin, kesinlikle yalnızca "kitle eylemi örgütü/kitle ajitasyonu örgütü" bağıntısında yapılan bir tespit olduğunu atlamaktadır.

Açıktır ki, birinci aşamada kitle içine, kitlesel hareket içine parti ajitasyon ile gidecektir. Geniş kitle içine sosyalizmi taşımanın esas yöntemi (her zaman) ajitasyondur. Ama bu aşamada henüz parti kitle eylemi partisi olarak zayıf olacaktır. Bu yüzden de bu bağıntıda henüz parti kitle eylemi örgütü/kitle ajitasyon örgütü bağıntısıda kitle ajitasyonu örgütü durumunda olacaktır. Bu hiç bir şekilde, öncünün kazanılmasının esas görev olduğu birinci aşamada, propagandanın —öncüyü kazanma temel görevini çözmek için— esas çalışma biçimi olduğu, bu anlamda da partinin bir propaganda örgütü olduğu gerçeği ile de çelişmez!

Bu bağıntıda bir başka sorun, birinci aşamada yapılacak ajitasyonun da esasta neye hizmet edeceği sorunudur. Bu soruya bizim verdiğimiz cevap açıktır:

"Eğer henüz öncü kazanılmıştır diyecek durumda değilsek, ajitasyon çalışması da, kitle eylemlerine katılma da öncelikle bu görevin çözülmesine, öncünün kazanılmasına hizmet eder." (BP sayı 27, s. 7)

Bu noktada da azınlığımız ajitasyonun kitlelere yapıldığını, kitle içinde çalışma yöntemi olduğunu duymuştur. Ondan çıkardığı sonuç, ajitasyonun esas amacının her dönemde aynı olacağı, değişmeyeceğidir. Bu noktada azınlığımız, lafza takılıp kalmakta, öze aldırış etmemektedir.

* * *

TEORİK SAPTIRMALARA BAŞKA ÖRNEKLER:
****

Burada azınlığımızın bütün bu teorik saptırmalarında kullandığı yöntemine geçmeden önce çok kısa tezler halinde de olsa, azınlığımızın "Ayrılıklarımız" broşüründe üzerinde durduğu bazı güya teoriler üzerinde tezler halinde görüşlerimizi toplayalım.

* Azınlığımız "sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin ayrı ayrı yollarda gitmesi" sorununda, 1880'lerdeki Rusya'da ayrı ayrı yollarda gitme ile, şimdiki ayrı ayrı yollarda gitme arasındaki temel farklılıkları kavramamıştır. O bu anlamda olmayan bir paralellik çizmekte; ve "tarihi olarak kapanmış bir dönemin, o biçimde yeniden yaşanmayacağını, tarihi olayların tekrarlanmayacağını anlamamaktadır. Bu bağıntıda sorunun bizim tarafımızdan da benzemezlikler yanının tartışılmamış olması bizim hatamızdır.

* Azınlığımız "sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birliği her ülkede değişik yollarla sağlanacaktır" şeklindeki tespiti sözde savunup, özde reddetmektedir. Hem çevreler üzerinden parti inşasını genel teori seviyesine çıkartıp savunmak, hem bu tez bir arada tutarlı olarak savunulamaz.

* Teorik çalışmanın ancak parti inşa aşamalarına geçmeden önce adeta 'sıfır' döneminde esas alınabileceği tezi, bütünü ile azınlığımızın anlayışsızlığı; ve Marksizmin revizyonu üzerine kuruludur.

* Azınlığımız İ. Güzel'i eleştirme ateşi içinde aşırı bir Plehanov savunculuğu konumuna girmekte; ve bunu yaparken Stalin'in Plehanov grubuna yönelen "işçi sınıfı arasında kitle ajitasyonu yapmanın gerekliliğini kavramadılar, BU YÜZDEN DE İŞÇİ SINIFI HAREKETİ İLE PRATİK BAĞLAR KURAMADILAR.." ("SBKP/B Tarihi Kısa Ders" s. 45) berrak eleştirel tespitini de, bunu "bu dönemdeki Marksist çevrelerin işçi sınıfı hareketine yönelik kitle ajitasyonu yapılması FİKRİNDE OLMADIKLARI, böyle bir tespitte bulunmadıkları biçiminde anlamıyoruz" diyerek konu değiştirme oportunist yöntemi ile düzeltmektedirler. Stalin'in tartıştığı, böyle bir fikirde olunup olunmadığı, tespit yapılıp yapılmadığı değil; hayır, bunun gerekliliğinin KAVRANIP KAVRANMADIĞIdır. Ve bu soruya verdiği cevap da açıktır: Kavranmadı! Yani azınlığımız İ. Güzel'i eleştirme ateşi içinde Stalin'e karşı Plehanov savunucusu konumda! Ne diyelim?

% 80'i İngilizce bilmediği halde, Plehanov'dan İngilizceden alınmış ve bağından koparılmış üç alıntı okuyup, sonra Plehanov'u incelemiş pozlara bürünüp, İ. Güzel'e Plehanov'u inceleme tavsiyesinde bulunan bu azınlığa bizim tavsiyemiz, Plehanov'u incelemiş pozlara girecek yerde —ki %80'i için inceleme gerçekten yalnızca pozdur— önce Lenin ve Stalin'i, Marks'ı ve Engels'i, yani klasiklerimizi Bolşevik parti inşası konusunda gerçekten incelemesi yönünde olacaktır.

* * *

AZINLIĞIMIZIN ÖĞRENME YÖNTEMİ ŞABLONCU VE OPORTÜNİSTTİR!

Geldik yönteme:

Yöntem bağıntısında daha Üçüncü Konferansta Derviş yoldaş, bu sorunun önemine şöylece dikkat çekmiştir:

> "Görüşüme göre bütün bu tartışmalarda problemin en temel noktası, teorik planda Marksizm-Leninizmden nasıl öğrenilmesi sorununa yaklaşımda yatmaktadır. Marksist Leninist ustaların eserlerine nasıl yaklaşacağız, sorusuna lafta değil, buradaki tartışmalar içinde takınılan tavırlarla verilen, ortaya konan çevaplar, görüşüme göre, Marksizm-Leninizmin ustalarına nasıl dayanılmaması gerektiğine örnek tavırlar olmuştur.
>
> Marksist-Leninist ustaların eserlerine nasıl dayanılmalı, onlardan nasıl öğrenilmeli sorusuna benim verdiğim genel cevap, ve sanırım hepimizin üzerinde laf olarak birleşeceğimiz genel cevaplar, en kaba hatlarıyla şöyle toparlanabilir: Birincisi, söylediklerini bütünlük içinde ele almalıyız; yaptığımız alıntıları tartışılan bağıntısından koparmamalıyız. Her söylediklerini, hangi polemik bağıntısı içinde, neye karşı söylediklerini vs.'yi kavramaya çalışmalıyız. Her söylediklerinde, lafza değil, o kelimelerin ardında yatan öze sahip çıkmaya, onu kavramaya çalışmalıyız.

İkincisi, —ki bu birincisi ile doğrudan bağıntılı - dır— onların yazılarında genel olanı, bütün ülkeler için geçerli olanı; Marksizm-Leninizmin evrensel teorik önermeleri haline gelmiş olan önermeleri ile; bu önermelerin Rusya somutunda uygulanışı ile ilgili olarak tespitleri birbirinden kesin bir şekilde ayırmasını bilmeliyiz, becermeliyiz." (...)

"Kendine komünist diyen her adam, faaliyetinin başlangıcından itibaren işçi sınıfı hareketi ile bağ kurmaya yönelmelidir. Çıkardığımız ders budur. Ve eğer Lenin-Stalin bağıntı içinde okunursa, çok açık bir şekilde kendilerinin tam da bunu vurguladıklarını, tam da işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmin ayrı ayrı yürümesinin yanlış olduğunu, bunun bir erdem olmadığını, zayıflık olduğunu, bunu aşmak için çaba sarfetmek gerektiğini öne çıkardıklarını görürüz. Bence esas vurgulanması gereken —bu dönemle ilgili olarak— budur." ("TKP/ML(B) III. Konferansı Raporu" s.63)

Konferans sırasında Marksist-Leninist klasiklerden öğrenme bağıntısında en aşırı yanlış ucu, Rusya'daki deneyi tüm aşamaları ile aynen şablon alarak almayı öneren, ve aynen şunları söyleyen Ermiş yoldaş temsil etmektedir:

"Rusya partisinin gelişme aşamalarını kendimizden bir şey katmadan çizmeli 2) Bununla analoji yaparak, paralellik kurarak, kendi partimizin acil gelişme perspektiflerini çizmeli 3) Böylece partimizin inşası sırasında ele alınması gereken özelliklerin ortaya çıkarılması" (B. 17, s. 65)

O Rusya'da Lenin ve Stalin'in genelleştirmediklerini de genel teori haline getirdiğinden, çok açık olarak:

"Partinin işçi sınıfı hareketi ile bağ kurmuş, ona sosyalist bilinci taşımış olan Marksist-Leninist çevre ve gruplardan...doğabileceğini, böylesi çevre ve grupların milli çapta, bugün var yarın yok olmayan sürekli istikrarlı birliği olduğunu, partinin katettiği yolun Mark

sist-Leninist çevre ve gruplarla başlayacağını" (B 17 s. 55)

söylemektedir.

Onun önerdiği özde Rusya deneyinin, Rusya'ya ait bütün özelliklerle de birlikte şablon olarak alınması, uygulanmasıdır.

Azınlığımız tüm olarak henüz bu konuma gelmemiştir. Laf olarak hala, sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birleşmesinin her ülkede değişik yollarla olacağını kabul etmekte, ve evet "Rusya'da yaşanan tüm tarihi dönemlerin ve biçimlerin her ülkede yaşanmasının zorunluluk olmadığını" (B 19 s. 33) söylemektedir. Ama bir yandan bu söylenirken diğer yandan da Partinin "belli başlı endüstri merkezlerinde ortaya çıkmış, işçi sınıfı hareketi ile bağ kurmuş çevrelerin ülke çapında birleşmesi ile parti haline gelineceği" tezinin (B. 19 s. 10) birlikte savunulması, azınlığımızın bu konuda kendi aralarındaki çelişmelerin üzerini örtüp ortaya yamalı bir bohça çıkarmasının ürünüdür.

* * *

ÇEVRECİLİK GÖRÜŞÜ MÜ / PARTİ İLKELERİ Mİ?

Aslında azınlığımızın bu noktadaki temel konumu, her ne kadar diğer yöne açık tespitler de varsa da, bugün en azından Türkiye açısından somut olarak çevrecilik döneminin yaşandığı, yaşanmakta olduğu, ve partinin bu çevreler üzerinden çıkacağı tezidir. Azınlığımız bu bağıntıda bize çevrecilik üzerine ders verip, olumlu ve olumsuz anlamda çevrecilik olduğunu, kendilerinin olumlu anlamda çevrecilik savunduğunu vb. anlatıyor.

Biz genel laflar altında somut sorunların gizlenmesine karşıyız, ve çok somut olarak şu soruyu soruyoruz:

Bütün faktörler göz önünde bulundurulduğunda, 1987 Tür-

kiye'sinde —sizin anladığınız olumlu anlamda da olsa— çevrecilik savunmak doğru mudur? Bizim bu soruya verdiğimiz cevap çok kesin olarak hayır'dır! Bu kesinlikle Türkiye'de bir Marksist-Leninist Partinin var olduğu şartlarda, ki durum budur, gericiliktir, tasfiyeciliktir.

* * *

AZINLIĞIMIZIN SIYASI SONUÇLARI

Bunlar sorunun teorik yönleri ile ilgili ayrılıklardır. Tümü değildir, ama esasıdır. Bunun tabii ki somut durumumuzun değerlendirilmesine yansıması kaçınılmazdır. Hatta daha doğrusu, azınlık bütün bu teorik ayrılıkları somut durumumuzun ve bugünkü görevlerimizin değerlendirilmesindeki ayrılıklardan yola çıkarak geliştirmiştir.

Onlara göre bugün ülkemizde Marksist-Leninist bir parti yoktur. Son geldikleri yerde bunu kibarlaştırıp "gerçek bir Marksist-Leninist parti yoktur" dediler. Ama sorunun özü değişmiyor. Çünkü çatışma bizim durumumuzu abartıp, gerçek parti olduğumuzu iddia etmemizden, yoldaşların da buna karşı çıkmasından kaynaklanmıyor.

Biz Konferans kararımızda çok açık bir şekilde durumumuzu ortaya koyduk. Parti ismini neden kullandığımızı, ve neden parti olduğumuzu, ne anlamda parti olduğumuzu ortaya koyduk. Gerçek partiden ne anladığımızı, henüz o anlamda bir gerçek parti olmadığımızı ortaya koyduk. Görevleri parti inşası görevleri, parti inşası birinci aşamasının görevleri olarak tespit ettik. Ve bu görevleri çözecek olanın bizler olduğunu tespit ettik!

Azınlığımız ile ayrılığımız kesinlikle tam da bu görevlerin tespitindedir. Azınlığımız gelinen yerde açıkça, bugün bizim esas görevimizin parti inşası olmadığını, parti inşasının birinci aşamasının esas görevi olan öncünün kazanılması görevi olmadığını teorik olarak savun

maktadır. Bu bağıntıda da yamalı bohçadır azınlığımızın alternatif "çizgisi". Bir yandan teorik görevler esas,ve esasında sosyalizmin propagandasını yapamayız (Mustafa); bir yandan daha çok dışa açılma talepleri, ve Mustafa'nın tavrını "içe kapanma teorisi" ilan eden Ali; diğer yanda kendi dışında küçük-burjuva devrimcisinden başka kim secikleri göremeyen Ahmet B'nin çizgileri ilginç bir bi çimde, herkese istediğini veren bir eklektiklik içinde birleştirilmiştir.

Azınlığımız gelinen yerde çok açık olarak Türkiye'de Marksist-Leninist partinin nasıl kurulacağı ve inşa edi leceği sorusuna partimizden ayrı bir cevap veren konuma gelmiştir.

Partimiz, Türkiye'de Marksist-Leninist partinin nasıl kurulacağı sorusuna pratik cevabı modern revizyonizm iha netinin ertesinde bundan 15 yıl önce İbrahim Kaypakkaya ile vermiştir. Hala nasıl kurulur diye tartışanlara — —geçmişini unutan inkarcılara— duyurulur!

Partimiz Türkiye'de Marksist-Leninist Partinin nasıl in şa edileceği sorusuna cevabı, hangi görevleri nasıl ele alacağımız sorularına cevabı, III. Konferansımızda sonuç landırmış, bu bağıntıda geçmişte verilmiş yanlış cevaplar da düzeltilmiş ve ortaya koymuştur. Ve Partimizin Türkiye'de Marksist-Leninist niteliğe sahip parti olduğunu, ve kendisinin dikkatinin merkezinde durması gerek tiğini, parti inşasının bu temelde olacağını açıkça ortaya koymuştur. Ve partimiz bu yönde örgütlü adımlar at mıştır, atmaktadır, atacaktır.

Azınlığımız gelinen yerde, parti isminin tarafımızdan —yalnızca kendi çizgimizden hareketle—(ne demekse artık!)kullanılmasını da yanlış bulmaktadır. Çizgimiz Marksist-Leninist de olsa —ki şimdilik bunu lafta kabul eder görünüyorlar— kendimize Marksist-Leninist Parti de memizi "Parti fikrininin ciddiye alınmaması, evet bunlar la alay edilmesi" olarak değerlendiriyorlar.(B. 19 s.35)

Azınlığımız geldiği yerde, parti sorununu "PRATİK OLARAK ELE ALMA GÖREVİNİ" ciddiye almak için, kendi dışında Marksizm-Leninizm adına konuşan ve oportünisttir diyemediği grup ve çevreler hakkında bilimsel verilere dayanan bir açıklığa kavuşma sürecinin yaşanmasını talep ediyor.

Biz parti sorununu pratik ele alma işini 15 yıldır yapıyoruz. Azınlığımız ise bunun için daha beklenmesinden yana. VE sanki parti ismi, ve iddiası, sözünü ettiği görevin çözülmesinin önünde de engel!

Azınlığımız açık seçik parti tasfiyecisi konumdadır. Onun bu konumuna karşı mücadele, ve tasfiyeciliğin tasfiyesi de parti görevlerinin çözümü için önde gelen görevdir. Ve Parti bu görevi çözecektir! Kimsenin kuşkusu olmaya!

TKP/ML(B) tasfiyecilikle savaştan güçlenerek çıkacaktır!

Yaşasın Partimiz TKP/ML(B)

PARTİ TARTIŞMASI;

GEÇMİŞİN DEĞERLENDİRİLMESİ İLE İLGİLİ AYRILIK NOKTALARI;

III. KONFERANSTA ALINAN KARARLARIN VE TARTIŞMA SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİNDE AYRILIKLAR;

AYRILIK NOKTALARININ SİYASİ SONUÇLARI/GENEL DEĞERLENDİRME/ ÇÖZÜM ÖNERİLERİ:

****

Geçmişe yaklaşım, geçmişin değerlendirilmesi bağıntısında azınlık ile bizi ayıran temel nokta en kısa ifadesi ile azınlık'ın geçmişe yönelik inkarcılığı; bizim ise geçmişi tüm yönleri ile değerlendirme çabamızdır.

Bu kendini çatışmanın her noktada göstermek durumunda ve zorundadır.

Bu noktada bilinmesi gereken bir başka şey de, aslında geçmişin çeşitli yönleri ile bütünlük içinde değerlendirilmesi konusunda partinin tavrının yeni belirlenmediği, azınlığın geçmişte tartışılıp tavır takınılan, ve evet birlikte tavır takınılan —Ahmet B. dışta tutulursa— bir dizi noktada, eskiden savunulmuş olan doğru pozisyonlardan hızlı bir dönme içinde olduğudur. Ve ilginç olan odur ki, kendisi bir dizi noktada dönme içinde olan bu azınlık, parti broşürüne yazdığı önsözde çoğunluğu "geriye yönelik bir dönüşüm" içine girmek suçlaması ile karşı karşıya bırakmaktadır. Bu bağıntıda söylenecek şey şudur: Evet partide geriye dönenler, doğru Marksist-Leninist pozisyonları terk edenler vardır. Ama bunlar çoğunluk saflarında olan yoldaşlar değil, 1980'lerden beri kendine özgü ayrı ve oportunist bir çizgi izleyen Ahmet B. dışta tutulduğunda azınlığımızdır.

Şimdi tek tek noktalarda geçmişle ilgili değerlendirmelerde Partinin pozisyonlarının ne olduğuna, ve azınlığı-

ğımızın pozisyonlarına bakalım:

* *

* TKP/ML kurulduğunda, onun Marksist-Leninist bir parti olarak kurulmasının doğru olup olmadığı, TKP/ML'in değerlendirilmesi sorunu İkinci Konferansımız sırasında tartışılmış, ve tartışmalar sonrasında şu açık karar alınmıştır:

> "İbrahim Kaypakkaya'nın önderliğinde 1972'de kurulan TKP/ML; Türkiye'de Marksist-Leninist partiyi inşa görevini önüne görev olarak koyan ve buna yönelen bir parti idi.
>
> Biz Bolşevikler kendimizi bu partinin sürdürücüsü olarak görüyoruz.
>
> 1972'de temelleri atılan Bolşevik parti inşasının çok ağır görevlerini çözmek yönünde, Bolşevik parti hedefine adım adım ilerlemek amacımızdır." (Bolşevik sayı 3 s.115)

Görüldüğü gibi sorun 1982'de bizim açımızdan kesin olarak çözülmüş bir sorundu, ve bu sorun parti olmadığımız, 1972'de kurulan partininin Marksist-Leninist parti olmadığı tezini savunan 13'e karşı ideolojik mücadele içinde çözülmüş, ortaya konmuştu. Bu kadar da değil. Bu tartışma içinde parti isimlendirilmesinin değişik durumları ifade etmek için kullanılabileceği, 1972'de kurulan partinin bu bağıntıda gerçek bir parti olmadığı vb. tartışılarak ortaya konmuş, Marksist-Leninist parti isimlendirmesinin bizi öncelikle Marksizm-Leninizm adına konuşan gruplardan nitelik olarakayıran, onlarla ayrı nitelikte olduğumuzu ortaya koyan bir isimlendirme olarak doğru ve haklı olduğu tespit edilmişti.

Yine aynı konferansta durumumuz ve önümüzdeki görevler de berrak ve doğru bir biçimde belirlenmişti.

Bu bağıntıda bizim azınlığımızın tavrı parti broşüründe açık değildir. Ama eğer azınlığımız kendi içinde tutarlı olmak istiyorsa, o zaman genel konumu ile ideolojik önderliği savunduğunu iddia ettiği ve işçi sınıfı hareketi ile sosyalizmi pratik olarak birleştirmemiş olan TKP/ML'in kendisine Marksist-Leninist parti demesini, böyle adlandırmasını kesinlikle yanlış bulmak zorundadır.

Onların teorilerinin bu mantıki sonucuna götürülüp götürülmeyeceğini birlikte göreceğiz.

* * *

TKP/ML'in kurulduğunda Marksist-Leninist Parti öğretisi konusunda nasıl bir konumda olduğu sorusuna bizim verdiğimiz cevap R. Bahdiyar/İ. Güzel imzalı, BP 16/17'de yayınlanmış olan "İbrahim Kaypakkaya ve parti inşası" başlıklı yazıda vardır.

Bu yazıda Stalin'in "Leninizmin Temelleri"nde parti bölümünde ortaya koyduğu temel özellikler boyunca İbrahim Kaypakkaya'nin teorik olarak ne savunduğu, pratikte neyi uyguladığı tek tek ele alınıp tavır takınılmakta; bunun dışında iki aşamalı parti inşası öğretisi konusunda da İbrahim Kaypakkaya'nın teori ve pratiği değerlendirildikten sonra, bütün bunların bütünlüklü ve bağ içinde değerlendirilmesi sonrasında şu genel değerlendirmeye varılmaktadır:

> "İbrahim Kaypakkaya Marksist-Leninist parti öğretisi konusunda partinin gerekliliği, partinin yapısı, partinin işleyiş kuralları, Leninist partinin özellikleri konusunda esasta doğru Marksist-Leninist görüşler savunmuştur.
>
> İbrahim Kaypakkaya parti inşasının devrim öncesinde iki aşamadan geçeceği öğretisini savunmamış, uygulamamış, bu noktada Marksizm-Leninizmden sapmıştır. Onun bu sapması o günkü dönemde Dünya Marksist-Leninist hareketinin genel sapmasının Türkiye somutunda yansımasıdır.

İbrahim Kaypakkaya'nın kurduğu TKP/ML, ülkemizde Marksist-Leninist bir partinin yeniden kurulması ve inşası yönünde atılan önemli bir ileri adımdır. Onun kurduğu TKP/ML bütün sapmalarına ve hatalarına rağmen, Marksist-Leninist bir partiye yönelmeyi temsil etmektedir, bu anlamda Marksist-Leninist bir partidir" (BP No. 16/17 s. 30-31)

* * *

Bilindiği gibi III. Konferansa getirdiği tezlerinde Mustafa adlı yoldaş, İbrahim Kaypakkaya'nın ideolojik önderliği savunan bir genel konumda durduğu anlamına gelen görüşler savunmuş, bu görüşler konferanstaki tartışmalar içinde de savunulmuştur.

Bu görüşler, Konferanstan 1,5 yıl önce yazılıp ortaya konmuş İ. Güzel ve R. Bahdiyar imzalı yazıdaki şu görüşlere rağmen savunulmaktadır:

"Partinin işçi sınıfının partisi olduğu doğru tezini İbrahim Kaypakkaya Şafak revizyonistlerine karşı polemik içinde parlak bir şekilde savunmaktadır.

Ancak o bu savunduğu görüşün tabii sonucu olması gereken uygulamayı; henüz işin başlangıcında olunan bir dönemde hemen hemen bütün gücün işçi sınıfı içinde, öncelikle büyük sanayi işçileri içinde çalışmaya yoğunlaştırılması şeklinde bir uygulamayı savunmamaktadır.

1971-1972'de 'önder kadroların önemli bir bölümünü kırlık bölgelere' gönderme önerisi bütünü ile yanlış; uygulanması halinde işçi sınıfının devrimde önderliğini ideolojik önderlik derekesine düşüren bir öneridir." (BP No. 16/17 s. 29)

Yazının bütünlüğü içinden çekilip çıkartılan bu tespit, Mustafa tarafından İbrahim Kaypakkaya'nın parti anlayışının, teori ve pratiğinin belirleyici özelliği olarak ortaya konduğu noktada, Konferansta Derviş yoldaş haklı

olarak bu tavra karşı çıkmakta ve şu tespitleri yapmaktadır:

"Bütün bu tartışmaların önemli çıkış noktalarından ve temel tezlerinden biri, üzerinde yükseldiği temel şeylerden birisi de, bizim partiyi ideolojik olarak görmenin bir ifadesi olan bir teoriye sahip olmamızdır.

Alıntı Mustafa'nın yazısından! Aynı görüşü Cafer de getiriyor. Esasta biz ideolojik önderliği savunduk, savunuyoruz! Mustafa sınırlıyor. En azından kurma bağıntısında tarif yaparken böyle yaptık! Ama devam ediyor: 'Bu tarif, İbrahim Kaypakkaya'nın parti bileşimi ve buna uygun pratiğine denktir ve bu yanlıştır. Partiyi, işçi sınıfının öncülüğünü, onun ideolojik önderliğe indirgemesine ve buna uygun pratiğine denktir ve yanlıştır'. Bu noktada görüşüme göre, geçmişe yönelik ve İbrahim Kaypakkaya'nın geçimişine, o dönemdeki geçmişe yönelik, hem de bugün bizim geçmişimize yönelik, tek yanlı, haksız bir değerlendirme yapılmaktadır. Bizim, partinin önderliğini, yada daha doğrusu işçi sınıfının önderliğini ideolojik önderliğe indirgediğimiz şeklindeki bir tez, genel tez, bizim birincisi İbrahim Kaypakkaya ile ilgili olarak, İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarından çıkarak ispatlanamaz. İki; bizim kendimiz için de aynı şey, bizim bütün yazılarımızdan çıkarak ispatlanamaz, bu genel tez. Biz bu konuda görüşüme göre, İsa ve Bahtiyar imzalı, BP No. 16/17'de sorunu böyle tek yanlı değil, bir çok boyutları içinde ortaya koymaya çalıştık. Ve orda yazılanlar, görüşüme göre, soruna nasıl yaklaşılması gerektiğine iyi bir örnektir. Orda şu söylenmektedir: Parti öğretisinin çeşitli noktalarında, İbrahim'in esasta doğru görüşler savunduğu; hangi noktalarda nasıl savunduğu; belli noktalarında saptığı, esasında Mao Zedung Düşüncesin'den etkilenmenin sonucu ve Halk Savaşı teorisine bağlı olarak ileri kadroları köylere gönderme pratiği ile işçi sınıfının öncülüğünü bu bağıntıda ve yalnızca bu bağıntıda, ve

bu anlamda ideolojik önderlik seviyesine indirerek, bu anlama gelecek bir sapma içine girdiğini söyledik" (TKP/ML(B) III. Konferans Söz Tutanağı I. s.144/145)

Şimdi azınlığımız, Mustafa'nın bu tek yanlı inkarcı değerlendirmesine toptan sahip çıkmış görünümdedir. Bu bağıntıda en ilginç dönekliktabii R. Bahdiyar'ınkidir. Onun dönüşü bu bağıntıda 180 derecelik bir dönüştür.

Şimdi azınlığımız parti broşüründe İbrahim Kaypakkaya'nın işçi sınıfının önderliği bağıntısında, sonuç olarak hiç bir ayrım yapmadan ideolojik önderliği savunma genel konumunda durduğu tezinde konaklamıştır. Ve bu tezi ispat için "yarı sömürge yarı feodal ülkelerde proletarya partisinde kaçınılmaz olarak köylüler çoğunluğu teşkil ederler" fikrini savunmanın da proletaryanın önderliğini ideolojik önderliğe indirgemek olduğu genel tezini getirmektedirler. Bu noktada da Mustafa'nın konferanstaki, içinde köylülerin çoğunlukta olduğu bir partinin Marksist-Leninist parti olup olmayacağı konusundaki "problemleri" şimdi azınlığın genel problemi haline gelmiş görülmektedir. Bu noktada diyeceğimiz şudur: Bir partide köylülerin, daha doğrusu köylü kökenli komünistlerin çoğunlukta olması, açıktır ki istenen, özlenen bir durum değildir, ama hiç bir şekilde böyle olduğunda tek başına bunun ideolojik önderliği savunma anlamına geldiği demek de değildir. Eğer bir parti işçi sınıfının öncüsünü kazanmış durumda ise —ÇKP'de olduğu gibi— onun belli tarihi somut şartlarda kırlara öncü işçileri çekmesi, hiç bir şekilde proletaryanın öncülüğünü ideolojik öncülük olarak kavradığı anlamına gelmez. Nitekim partinin sınıfsal bileşimini eleştirdiği dönemde de Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi'nin ÇKP hakkında değerlendirmesi, onun SBKP/B yanında Kominternin en önemli üyesi olan yetkin bir KP olduğu şeklindeki değerlendirmedir. Bu noktada Mustafa gibilerinin problemi, Komintern ile Stalin ile vb. olmak zorundadır!

* * *

Azınlığımız utanmazca soruyor:

'Partizan bugün işçi sınıfının politik önderliğini savunuyor mu? Savunuysa onlarla aramızdaki temel ayrım nedir? Ve Partizanın savunduğu genel çizgi ile, İbrahim Kaypakkaya ve Partizanla beraber olduğumuz dönemdeki genel çizgi arasında hangi temel ayrım vardır, yoksa uyum ne kadardır?' vb.

Biz azınlığın cevaplarını bildiği bu soruları bir kez daha cevaplayalım:

a) Bizim, İbrahim Kaypakkaya'nın, Partizanın parti konusundaki genel çizgisini bir tek noktaya indirgeyip, onların tümünü 'ideolojik önderlik' savunuyor biçiminde genellemek yanlıştır.

b) İbrahim Kaypakkaya'nın genel çizgisi konusunda onun bir noktada, bir bağıntıda ideolojik önderliği konumunu savunduğu olgudur, ama bu onun parti konusundaki çizgisinin tek belirleyici özelliği değildir.

c) Partizan için de aynı şey söz konusudur. Bir farkla, İbrahim'in bu konudaki yanlışını Partizan, 1980 sonrasında biz bu yanlışı görüp düzeltme için mücadele ettiğimiz halde, doğrusunu gösterdiğimiz, savunduğumuz halde, doğru Marksist-Leninist alternatifini koyduğumuz, bunun ideolojik mücadelesini verdiğimiz halde ve bu şartlarda, daha da sistemleştirerek savunmuştur. Bu yüzden onlarda bu yanlışın ağırlığı ile, aynı yanlışın İbrahim de ağırlığı bir ve aynı değildir. İbrahim ile onun yanlışını sistemleştirenler arasında bir Rus masalındaki benzetmede olduğu gibi Kartallar ile tavuklar arasındaki ilişki söz konusudur. Kartallar da bazan tavukların seviyesine inebilir, ama tavuklar hiç bir zaman bir kartalın seviyesine yükselemez.

İlginç olan şimdi azınlık içinde sağlam yerini almış olan R. Bahdiyar'ın da bu bağıntıda, geçmişte kendi savunduğu görüşleri demagoji ve atraksiyon olarak değer-

lendiren bir konumda konaklamış olmasıdır. Dönmenin bu kadarı gerçekten az görülmüştür.

DHB TKP/ML ayrılığının değerlendirilmesi konusunda azınlığımız nedense broşüründe açık bir tavır takınmamaktadır. Ama azınlığın temel unsurlarından biri olan Mustafa'nın konferansta savunduğu görüşler ortadadır.

O bu bağıntıda hiç utanmadan bizim 1976'da DHB'ye karşı bölünme sırasında "Biz partiyiz, onlar kendini lağvetsinler ve tek tek bize gelsinler "görüşünü savunduğumuzu, bu görüşün özeleştirisini yapmadığımızı, parti isimlendirmesinin bugünkü koşullarda diğer gruplarla birleşmenin önünde engel olacağını düşündüğünü savunmuş; ancak soru üzerine lütfen, bizim 1976'da sorunu "biz partiyiz, tek tek gelin" biçiminde koymadığımızı, onların oportünist olduğunu da söylediğimizi kabul etmek zorunda kalmış, bu kez de "kazara Marksist-Leninist olsa idi, biz partiyiz bize gelmeliler derdik" biçiminde savunmaya devam etmiştir.

Bu tarih çarpıtmasıdır! Olmayanı oldu gibi göstermektir. Ve mücadelede özü gözlerden kaybetmektir.

Bu görüşleri savunanların da içinde yer aldığı azınlığın, bizim 1976'daki Partiyi savunma; ne idüğü belirsiz bir birleşme planı adına partinin tasfiyesine karşı çıkma doğru posizyonumuzu savunmaları düşünülemez.

Tabii sorun bu azınlığın içinde geçmişte şu görüşlerin de savuncularının var olmasıdır:

> "Birincisi DHB'nin sözü edilen 1976 döneminde Marksist Leninist olup olmaması ile ilgilidir. Ben onun o dönemde de Marksist-Leninist olarak değerlendirilmemesinin doğru olduğu düşüncesindeyim. Şu sebeple, öncelikle şu sebeplerle: Herhangi bir durumda, herhangi bir olayı savunup savunmama, biz deneylerle teorik olarak gördük ki, çok önemli bir ayrım noktasıdır. O gün içinde bulunulan anda onlarla tartışmanın birçok yan

taşımasına rağmen, odak noktası, Partinin varlığını sürdürüp sürdürmeme konusundaki tartışma idi. Partinin varlığından yola çıkanlar, bence bütün sapmalara ve hatalarına rağmen, o gün içinde bulunulan anda Marksizm-Leninizmi temsil ediyorlardı. İdeolojik-siyasi bakımdan bazı şeyleri unutmamak gerekir. Fazla zaman geçmiş sayılmaz. Onlar ilk ortaya çıktığı dönemde İbrahim Kaypakkaya'yı değerlendirmeleri onun küçük-burjuva olduğu biçiminde idi, ve bu kuşkusuz ki bir tek tanıma dayalı değildir." (Ali Osman, 1984 - Kamp tutanağı, s. 782)

Bu görüşlerin savunucularının geçmişteki bu doğru görüşlerde ne kadar SAĞLAM durup durmayacağını, ya da nasıl döneceğini birlikte görüp yaşayacağız. Azınlığımızın bu konuda şimdilik tavır takınmamış olması, herhalde bu görüşlerin hangi yamalı bohçada nasıl birleştirileceği konusunda zorluklar olmasında yatmaktadır.

* * *

TKP-ML/TKP-ML(B) bölünmesi sırasında da açıktır ki, bizim parti ismine sahip çıkmamız doğru idi. Yine azınlığımızın kendi mantığı içinde buna da karşı çıkmasının tabii olacağı da açıktır.

Azınlığımız geçmişe yönelik inkarcılık bağıntısında o kadar hızlıdır ki, II. Konferansta yürütülen tartışma bağıntısında, 13 hakkında hiç bir eleştiri getirmeden ve hiç bir ayırma ihtiyacı duymadan şu tespitleri yapmaktadır:

"Bilindiği gibi; TKP/ML(B)'nin 1982'de yapılan 2. Konferansında 'parti sorunu' üzerine tartışma önemli bir yer tutmuştur. O dönemde 13 nolu delege olarak bilinen yoldaş, bu konuda içimizde henüz bilince çıkartılmamış olan bazı konularda olumlu görüşler savundu. Mesela, parti inşasının 1. aşamasında teorik çalışma esas, pratik çalışma tali; içe dönük çalışma esas, dışa dönük çalışma tali gibi ayrımların Lenin ve Stalin'de

olmadığını bu yoldaş ortaya koymuştur. Sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birliği tezi de bu yoldaş tarafından savunulmuştur. Ne varki 13 nolu yoldaşın 'inkarcılığı'na karşı mücadelede GDS temsilciliğinin yedeğinde hareket etmekten öte bir rol oynamayan o dönemdeki biz parti çoğunluğu, bu noktalardaki doğru görüşlere haksız bir temelde saldırdık. Yoldaşın bu konudaki görüşlerinin doğruluğunu 2. Konferanstan çok sonraları tespit edebildik. Tabii ki bu arada 'inkarcı' olarak nitelediğimiz 13 nolu, bizlerin de katkıları ile örgütlü mücadele dışına itilivermişti." (Bolşevik No. 19 s. 17)

Şimdi azınlığımız tarafından inkarcılığı den den içine alınan, ve inkarcı suçlamasından azade edilen 13 Nr. nın 2. Konferansta savunduğu görüşlerden bazıları şunlardır:

"Bizim partimiz geçmişten bu tarafa işçi sınıfının öncü kesimini kazanmak için bir faaliyet içine girmedi. İlk defa bunu bugün (yani 1982'de -BN) gündeme getirmek durumundadır. Şimdiye kadar işçi sınıfının öncü kesimini kendi saflarına toplayayım diye herhangi bir faaliyetin içine girmedi." (Tutanak s. 313)

13'ün den den içinde değil, gerçekten geçmişe yönelik korkunç bir inkarcılık içinde olduğu ortada idi. Şimdi onun bu pozisyonlarını bile bile inkarcı olmadığı anlamına gelen, ona haksızlık edildiği anlamına gelen laflar edip, yüksek düzeyde —ama oportunistlere yaraşır yüksek düzeyde— özeleştiri tavrı takınanlardır değişen. Onlar geçmişte kendilerinin de doğru bir şekilde inkarcı olarak niteleyip karşısında mücadele verdikleri konumları bugün kendileri savunma durumundadır. 13'e itibarı iadesinin basit nedeni budur.

* * *

Bu bağıntıda azınlığımızın geçmişin değerlendirilmesi bağıntısında broşüründe değil ama sözlü tartışmalarda savunduğu bir görüş üzerinde de kısaca durup geçelim:

Azınlığımız İkinci Konferansa sunulan, kardeşler tarafından eleştirilen ve geri çekilen karar tasarılarındaki yanlışlara işaret ederek, hem 13'ün hem kendi inkarcı tavırlarının özrünü arıyor. Önce taslakta savunulan ve eleştiriler temelinde geri çekilen yanlışları sistemleştirerek savunanların, bu hataları kendi sistemli inkarcı görüşlerinin özrü yapmaya hiç mi hiç hakları yoktur. Azınlığımızı geçmişte savunulmuş, özeleştirisi yapılarak geri çekilmiş hatalara sarılıp, bunları sistemleştirerek savunmaya zorlayan yoktur. İkinci olarak, söz konusu tasarılardaki hatalar kesinlikle hiç bir şekilde bizim azınlığımızın inkarcılığı ile karşılaştırılabilecek hatalar da değildir.

* * *

Bizim azınlığımızın bütün Parti tartışmasında üzerinde en çok yoğunlaştığı konulardan biri de III. Konferansa sunulan karar tasarıları ve alınan kararlar arasındaki farklılıklar vb. dir.

Bütün azınlığımızın desteklemiş olduğu bir Parti Hücresinin Olağanüstü Parti Konferansı çağrısında bilindiği gibi önce kararların az bir azınlıkla alındığı; yeterli bir tartışma sonucu alınmadığı vb. temelinde bir polemik yürütülmüştür.

Biz bu bağıntıda kategorik olarak, alınan kararların Partinin gerçek iradesini yansıtmadığı yönündeki her imayı, işareti oportünist bir tavır olarak mahkum edip geri çeviriyoruz. Alınan kararlar, Parti çoğunluğunun tartışmalar temelinde vardığı sonuçlardır. Ve Partinin iradesini yansıtan kararlardır.

Azınlığımız şimdi broşüründe yine, broşürün önemli bir bölümünü III. Konferansa sunulan karar tasarısı, ve tartışma sürecine ayırmış. Şimdi bu bağıntıdaki tezlerini tek tek gözden geçirelim.

Önce azınlığımız tartışma sürecini doğru aktarmayacak

kadar sapıtmıştır. Elinde rapor varken, azınlık Parti Konferansı öncesi sunulan karar tasarısına ve ona yapılan eklere Parti ve çevresinden hiç bir eleştiri gelmemiştir (s. 72) tespitini yapıyor. Bir kez daha azınlığın kendi yazıları, eleştirileri dışında eleştiri tanımayan bir burnu büyük aptallık içinde olduğunu gösteriyor bu tespit. Çünki bizzat belgeler parti içinden Neriman yoldaş, parti çevresinden Os. isimli yoldaşın eleştirileri olduğunu, Os. un mesela doğrudan parti öncesi örgüt diyebiliriz tespitine eleştiri getirmiş olduğunu vs. gösteriyor.

İkinci olarak azınlığımızın bir çok belgesinde uzun süredir yürüttüğü "iki hafta kala değişti", "Konferansta" değişti vb. tespitleri; neden değiştirildiği bağıntısında; konferansa bir ikinci çizginin yazılı belgesi ile gelen Mustafa'nın inkarcı-tasfiyeci görüşlerini ilk defa sistemli olarak ve toplu halde ortaya koyduğu belgenin, Konferansa iki hafta kala yazılmaya başlanmış bir belge olduğu, ve konferans delegelerinin büyük çoğunluğu açısından ilk defa konferansta karşılaşılan bir belge olduğu gerçeğinin üzerinin örtüldüğü noktada, sebep—sonuç ilişkisini gözlerden gizleyen boş bir demagojidir.

Eğer Mustafa bu inkarcı görüşleri, bu tasfiyeci görüşleri konferans öncesi formüle edip Partiye sonmuş olsa idi, "problemli" vb. kıvırtmasına girmeyip açıkça görüşünü koysa idi; gürültü konferansta değil konferans öncesinde kopardı.

Eğer bu görüşler konferansa kadar geciktirildi ise, bunun sorumlusu bizzat bu görüşlerini ancak konferansa yazılı getirenler, defalarca uyarılmalarına rağmen, görüşlerini yazılı formüle etmekten kaçınmış olanlardır.

* * *

Üçüncü olarak, azınlığımız, konferans öncesi Partiye tartışmaya sunulan karar tasarılarına yapılan ekler yapılırken, bu eklerin şimdi azınlık saflarında yer alan

konferanstaki Mustafa ve Cafer yoldaşlar tarafından getirilen eleştiri ve öneriler üzerine yapılmış değişiklikler olduğu, onlar bu değişiklik önerilerini getirirken parti isminden vaz geçme, parti inşasının birinci aşamasında olmadığımız vb. görüşleri savunmadıkları; bu konumlara daha sonra geldikleri gerçeğinin de üzerini örtmektedir. Bu değişiklikler yapıldığı sırada, en azından karar tasarısının yazarı olan Derviş yoldaşa bu konuda arada var olan çelişmeler ideolojik ayrılıklar değil, formülasyonda ayrılıklar, vurgulama ayrılıkları vb. olarak görünmekte idi, ve Mustafa ve Cafer açısından da sorun böyle konuyordu. Bu iki yoldaş da o dönemde B 7' nin temel tezleri ile hemfikir olduklarını açıklıyordu.

Konferansta ise durumun bu olmadığı, gerek Mustafanın bütünlüklü yazısı temelinde, gerekse bizzat sertleşen ideolojik mücadele içinde görüldü.

Böyle olunca da, daha önce onca sorunlu görülmeyen belli formülasyon ve yaklaşımların, bizzat kendilerinin yanlış olduğu veya yanlışlara dayanak olduğu görüldü. Bunda şaşacak bir şey yoktur. Bir ideolojik mücadele içinde belli bir bağıntıda doğru olan bazı tespitler, bir başka ideolojik mücadele bağıntısında işe yaramaz hale gelebilirler.

* * *

Dördüncü olarak, azınlığımız çokca temel pozisyonların değiştiğinden dem vuruyor. Parti tartışması bağıntısında sunulan karar tasarısı ile alınan karar arasında değişen bir tek temel pozisyon söz konusudur. Bu temel pozisyon önümüzde duran görevlerin esasının ne olduğu ile ilgilidir, ve buna bağlı olarak da yapılan "parti öncesi grup da diyebiliriz" tespiti ile ilgilidir. Bu pozisyonu neden değiştirdiğini Derviş yoldaş tartışmalar sonrası açık ve berrak olarak şöyle açıklamıştır:

"Benim durumuma gelince: Benim için bu sorunlar sorun olmadığı için, sorunun bir başka yönüne dikkat çekmeye

çalıştım karar tasarısında. O yön de şu: Bizim bir sürü arkadaşımız, 'Biz birinci inşa aşamasındayız' dediğimiz için, bizden 1900-1905 arasında Rusya'da Bolşeviklerin yaptığını yapmamızı bekliyor. Biz sorunun nasıl olduğunu açıklamadığımız için, tam olarak ortaya koymadığımız için bu oluyor. Ve şabloncu yaklaşımlar da yıkılmamış olduğu için bunu bekliyor, ve haydi ajitasyon! Daha fazla ajitasyon yapılmalı, şu yapılmalı, bu yapılmalı! Partinin önemli bir bölümü ajitasyon yapmalı, teoriyi üç kişi yapmalı vs.

Bu noktada bizim onların uygulamasını yapamayacağımızı anlatmak ihtiyacı duydum. Karar tasarısının ikinci bölümü bu ihtiyaçtan kaynaklandı. Ve bu karar tasarısının tartışması içinde ben şimdi görüyorum ki, çok önemli bir yanlış yapmışım. O yanlış da düzeltmelerdir. Düzeltmeler, Almanların deyimiyle, yani düzeltelim derken kötüleştirme biçiminde —'verschlimmbessern"—. Bu bir noktadır. O da 'içinde bulunduğumuz durumda görevlerin esası parti-öncesi görevlerdir.' Bu dendiğinde, gerçekten arkadaşın (Cafer'in) teorik dayanağı çıkar ortaya gayet açık bir biçimde. Eğer sorun bu ise, o zaman işte parti-öncesi grubuz filan. O zaman gerçekten de esas görev bugün parti inşası vs. değildir. Bugün esas görev öncünün kazanılması değildir, vs. Esas görev nedir? Dar bir propaganda grubunun, Marksizm-Leninizmin genel teorik önermelerini öğrenmesi, onu gene dar gruplar içinde propaganda ile yetinmesi şeklindedir. Yahut yetinebilir diyelim.

Bu noktada gerçekten karar tasarısı kötüleşmiştir. Ama ben ondan bağımsız, bütün bu ikinci bölümün çıkmasından yanayım; o yanlıştan bağımsız olarak. Neden çıkmasından yanayım? İdeolojik saflaşmada bu benzetmeler, ya da benzetmeler bölümü, genel teorinin ortaya kondu ğu bölümle hemen hemen eşit ağırlıkta konduğu zaman, kesinlikle bugünkü ideolojik saflaşmada ortaya, bunun kadar bu da önemlidir sonucu çıkmaktadır, tavrı çıkmaktadır. Bu tavır kesinlikle yanlıştır ve ideolojik mücadelede yararlı değil, zararlı bir pozisyon ortaya

çıkmaktadır." (TKP/ML(B) III. Konferansı Raporu I. s. 90-91)

İşte bu karar tasarısından, şimdi azınlık saflarında olan bazı yoldaşların düzeltme önerileri temelinde konup, sonra konferansta çıkarılan, değiştirilen temel pozisyon budur.

Ama Parti üzerine üç bölümlük karar tasarısında, karar tasarısına damgasını vuran temel düşünce hiç de bu çıkarılan, değiştirilen tespit değildir. Bütün karar tasarısına damgasını vuran temel düşünce, bizim inşasının birinci aşamasında, bu aşamanın başında olan bir Marksist Leninist parti olduğumuz, önümüzdeki esas görevin parti inşası, bunun içinde öncünün kazanılması olduğu temel düşünceleridir. Ve bu temel düşüncelere, konferansın kısa süre öncesi ve konferansa kadar azınlığımızın unsurları arasından da temel bir itiraz yoktu.

Bu bağıntıda geçerken kısaca bir pisliği daha temizleyelim:

Azınlığımız broşüründe Derviş'in konuşmasından bir pasaj aktardıktan sonra,

> "Derviş'in yukarda aktardığımız değerlendirmesine Blok listeci hiç bir yoldaş hiç bir itirazda bulunmamışlardır. Onlar böylece ilk konuşmalarındaki görüşten SESSİZÇE —bunun altını azınlığımız çiziyor— uzaklaşmışlardır" (Bolşevik 19 s. 80) diyor.

Sessizce görüş değiştirmek, bunu bilince çıkarmamak, bizzat broşürün gösterdiği gibi, Ağustos Blokçusu azınlığımızın işidir. Tutanağı inceleyen herkes, çoğunluktan yoldaşlar içinde son konuşanın Derviş yoldaş olduğunu, onun konuşması ertesinde oylamaya geçildiğini, bu yüzden de çoğunluktan yoldaşların 'hiç bir itirazda, ya da onayda bulunmasının zaten maddeten imkansız' olduğunu göreceklerdir. Ama ne gam? Belki azınlığın bu broşürünü tutanakla karşılaştırmadan okuyan olur. Onlar da burda söylenen

ler çoğunluğun ilkesiz kişilerden olduğu düşüncesini, izini bırakacaktır! Azınlığın yapmak istediği budur. Çamur at —tutmaz ise— izi kalır!

Biz hiç bir yanlış anlamaya meydan bırakmamak için bir kez daha söylüyoruz:

Eklerdeki "önümüzdeki görevlerin esasının parti öncesi dönemin görevleri" olduğu tespiti (ki bunu AZINLIK BÖYLE SÖYLÜYOR-EKLERDE SÖYLENEN BU DEĞİL!, görevlerin esasının Rusya'da parti öncesi olarak adlandırabilecek dönemde çözülmüş olduğu tespitidir. Bunlar ikisi aynı şey değildir) bütünüyle yanlış, ve azınlığın savunduğu tasfiyeci görüşlere teorik temel olabilecek bir görüştür. Benzemezleri benzetme tarıdır.

Bir şey daha söylemek istiyoruz:

Bu tartışma bağıntısında temel pozisyon değiştirmeleri, çok hızlı bir biçimde azınlığın çeşitli unsurlarında olmuş, onlar en temel tezlerimizden hızla uzaklaşmışlardır. (Bu bağıntıda yine 1980'den bu yana oportünist bir çizginin savuncusu olan Ahmet B'yi dışta tutuyoruz.) Şimdi bunların bizi gösterip "temel pozisyonlar değişti" gürültüsü koparması, yavuz hırsızın ev sahibini bastırma açık göz tavrıdır.

* * *

Şimdiye kadar ortaya koyduğumuz ayrılıklar, bir bütün olarak ele alındığında parti inşası konusunda iki ayrı plan'ın söz konusu olduğu görülecektir.

Bunlardan biri partinin III. Konferansında karara bağlanmış plandır, uygulamaya koyduğumuz, azınlıkla boğuşmaktan zaman ve fırsat bulduğumuz ölçüde uygulamaya çalıştığımız plandır.

Diğeri ise azınlığın şimdi kendi arasındaki çelişmelerin üzerini mümkün olduğunca örterek, tam bir Ağustos Blokçu

luğu kafası ile formüle etmiş olduğu plandır.

Bu plan parti sorununu pratik olarak ele almayı şimdilik Marksist-Leninist olup olmadıkları konusunda açıklığa sahip olunmayan bir dizi grubun değerlendirilmesi sonrasına bırakan, bizim parti iddiamızdan vaz geçmemizi savunan, ve bizim bugünkü çizgimizle Marksist-Leninist bir parti inşa edilemeyeceğini savunan tasfiyeci, inkarcı plandır.

Bu planın savunucuları işin başında bu konumda değillerdi. Süreç içinde bu noktaya evrimlendiler. Başlangıçta çelişmeler bu düzeyde olmadığından biz şimdi azınlık saflarında bulunan bazı unsurlarla birlikte olumlu bir çalışmaya —ideolojik mücadeleye bağlı olarak— birlikte önderlik edilebileceğini umuyorduk. Bu umduğumuz önce iki kez istifacı, vetocu Merkez Komitesi üyesi sahsında boş çıktı, ardından da onun peşinden gitmekte kararlı olan azınlığın Merkez Komitesi içindeki diğer üyeleri açısından boş çıktı.

Biz geldiğimiz yerde bu planın savunucuları ile birlikte olumlu bir çalışmaya önderlik etmenin imkansız olduğunu; bu planının savunucularının bir bölümü ile ise, onlar bir dizi rezil burjuva yöntemlerini değiştirmedikleri, köklü bir özeleştiri yapmadıkları sürece, bir adım bile gidilemeyeceğini düşünüyoruz.

Bir bütün olarak ele alındığında, biz bugünkü buhrandan çıkışı III. Konferansın kararlarını tutarlı bir biçimde hayata uygulamakta görüyoruz. Olağanüstü Parti Konferansı bu kararları bir kez daha onaylamalı, bu kararlara karşı geliştirilen çizginin inkarcı-tasfiyeci niteliğini tespit edip mahkum etmeli; ve partinin iradesini yansıtan parti çizgisinin temel unsurları haline gelmiş bu kararlara karşı ajitasyon-propagandayı yasaklamalı, uyumlu bir Merkez Komitesi (bundan anladığımız, azınlığın göstermeye çalıştığı gibi, aralarında çelişme olmayan, her konuda aynı görüşlere sahip olanlardan oluşan bir Merkez Komitesi değil, parti çizgisini, yanlış görülen noktalarda ideolojik mücadeleye de bağlı olarak, hayata

uygulama konusunda hemfikir olanlardan, olumlu çalışmaya önderlik etmede kararlı olanlardan oluşan bir Merkez Komitesi'dir) seçmelidir.

Parti çizgisinin temel unsurlarına karşı ajitasyon-propaganda parti üyeliği ile bağdaşmayacağının tespiti, hiç bir şekilde bu konular üzerine de teorik tartışmanın yasaklanması anlamına gelmez.

Bu şartlarda azınlık olduğunu kabul edip, parti içinde çalışmaya, ve mücadelesine devam etmek isteyen, hizipçilik yapmayanlar hoş gelmiştir. Bunları kabul etmeyenler ise, kendi doğru bildiklerini —ama TKP/ML(B) içinde ve onun adına değil— uygulamada özgürdür!

Bu bağıntıda biz yalnızca azınlığımızın son dönemde yaydığı, bizim bu konferansta bütün azınlığı örgütsel olarak tasfiye edeceğimiz, partiden atacağımız dedikodularının öcü masalı olduğunu söyleyip geçiyoruz.

Bizim bu Olağanüstü Parti Konferansından beklediğimiz, tasfiyeciliğin tasfiyecilik olarak tespit ve ideolojik olarak mahkum edilmesi, bu anlamda tasfiyeciliğin tasfiyesidir.

Bu temeldeki örgütsel adımların ne olacağını ondan sonraki tavırlar belirleyecektir.

Bizim bütün yoldaşlara çağrımız, III. Konferansın da yapmış olduğu şu çağrıdır:

> "İkinci Konferanstan sonraki çalışma dönemi, görevlerimizin ağırlığının bilince çıkmasında; gerçek gücümüzün ya da güçsüzlüğümüzün bilince çıkmasında önemli rol oynayan; hata ve eksikliklerimizin daha berrak görüldüğü ve aşılmaya çalışıldığı bir dönem olmuştur. Gücümüz azdır. Görevler çok ağırdır. Ama bu görevleri bizden başka çözecek de yoktur. O halde yapılacak iş ah-u vah etmek; her hata sonrasında dövünmek, biz bu işi yapamayız demek değil, işe daha fazla sarılmaktır. Bütün Par

ti üyeleri ve sempatizanları Partinin bütünü hakkında sorumluluk duydukları; Partiyi gerçekten kendi Partileri olarak kavradıkları ölçüde ve herkes Partiye verebileceğinin en fazlasını verdiği ölçüde, çözemeyeceğimiz sorun, aşamayacağımız güçlük yoktur!

Bu bilinçle bütün yoldaşlara sesleniyoruz:

BOLŞEVİZM BAYRAĞINI HEP BİRLİKTE YÜKSEKLERE KALDIRALIM!

EK 1 AJITASYON-PROPAGANDA ÜZERİNE:

Azınlığımız yazısında Lenin ve Stalin'in iki aşamalı Parti inşası üzerine öğretilerini tahrif ediyor. Parti inşasının birinci aşamasında esas görev olan öncünün kazanılması, esas görevlerden biri haline getirilmekte, bununla eşit ağırlıkta, bu görevin yanısıra geniş işçi kitlelerinin kazanılması görevi konulmaktadır. Partinin çalışmasının temel biçimi olarak propagandanın yanısıra, ajitasyon da Parti çalışmasının bir başka temel biçimi olarak sahneye çıkmaktadır. Ve evet, Propaganda çalışması partinin bir bölümünün; ajitasyon ise partinin (genelinin) esas çalışma biçimi oluvermektedir. Azınlığımız, klasiklerimizi kendi "yeni teorilerine" uydurmak için en büyük kıvırtmaları yapıyorlar. Lenin'in "Sol Komünizm" de ve Stalin'in "İktidarı Ele Almadan Önce ve Sonra Parti" ve "Rus Komünistlerinin Siyasi Strateji ve Taktiği" vs. de apaçık ortaya koyduğu gibi, bu aşamada Propaganda çalışmanın temel biçimidir. Şimdi bu tahrifatları teker teker ele alıp görelim.

ÖNCÜ KİMDİR?

Azınlığımıza göre öncü, "Proletaryanın sınıf bilinçli kesimi" dir ve azınlığımız "proletaryanın sınıf bilinçli kesiminin" kim olduğu sorusuna, Lenin'e göre yalnızca "komünist parti, grup ve eğilimler" olduğu cevabını veriyorlar. Onlar burada Lenin'in "Sol Komünizm" adlı eserinden bir alıntıya dayanıyorlar. Lenin alıntı yapılan yerde "uluslararası işçi sınıfı hareketi içinde sınıf bilinçli öncünün, yani komünist partilerinin, grupların ve akımların önündeki görev" den sözediyor. Ve azınlığımız sanki Lenin'in buradaki "sınıf bilinçli öncü" tanımı ile, Lenin'in "proletaryanın öncüsünün komünizme kazanılması"nden sözettiği yerdeki tanımın ("Sol Komünizm", s. 81), ya da Stalin'in "Rusya'da Kenar Bölgelerde Parti Kadrolarının Yaratılması" adlı yazısında, Bolşevik Partinin başlangıcı ile Tasfiyecilerin Partiden sürülmesi arasındaki dönemde temel görevin "işçi sınıfı

nın en zinde, en namuslu, ve en göze çarpan unsurlarını Bolşeviklere kazanmak" olduğunu söylerken kullandığı ta nım aynı imiş gibi gösteriyorlar. (Bkz. B. 19 s. 44/45)

"Öncü" kavramının yalnızca bir tek içeriğe sahip olmadığı, tersine klasikler tarafından değişik bağıntılarda farklı biçimde kullanıldığını hiç mi hiç kavramamış ('84 kampında bu sorun üzerine uzun tartışmalar olmuş olması na rağmen) olan azınlığımız, darkafalılığını ve şematizmini buradaki yaklaşım tarzında da göstermektedir. Klasiklerde bu kavramların nasıl kullanıldığını görmek, ve bundan öğrenmek, doğru sonuçlar çıkarmak önemlidir.(Bu bağıntıda, henüz yeni eğitimini yaptığımız Stalin, cilt 2'ye değinmekte de yarar vardır. Orda Stalin devrimin "önderleri" ile "öncüleri" arasında bir ayrım çizgisi çekmektedir. Aradaki bu farklılık "incir çekirdeğini doldurmayan" birşey değil, bilakis büyük bir öneme sahiptir.) Sınıf ile sınıfın öncüsü bağıntısında, proletaryanın sınıf bilinçli öncüsü komünist partileridir. Ve klasikler bu bağıntıda konuştuklarında, kavramın içini "komünist partileri, gruplar, eğilimler" vs. olarak doldurmaktadırlar. (Lenin'in "Sol Komünizm"de proletaryanın sınıf bilinçli öncüsünün önüne ivedi görevlerini koyarken yaptığı gibi.) Fakat henüz komünist partisi içinde örgütlenmemiş olan "öncünün kazanılması" sözkonusu ol - duğunda ise, Stalin'de bu "işçi sınıfının en iyi, en aktif, proletarya davasına en bağlı güçlerini Partiye kazanmak"tır. (İktidarın Ele Alınmasından Önce ve Sonra Parti, cilt 5, s. 89) Ve bu kesim kesinlikle halihazırda "komünist partileri, gruplar ve akımlar" da örgütlenmiş bulunan kesim ile bir ve aynı şey değildir; henüz bu komünist partilerinin dışında olan, ve daha "kazanılması" gereken kesimdir. Bu sorun Bolşevik 7'de doğru bir şekilde ortaya konmuştur. Sayfa 110'da doğru bir şekilde Lenin ve Stalin'in bir çok yerde "öncü" kavramını "Parti ve Parti üyeleri" anlamında doldurduğu; sayfa 29-30'da ise kitlelerin en ileri kesiminin" öncüyü oluşturduğu ortaya konmaktadır. Konferans kararında da, kitlelerin en ileri kesiminin kim olduğu doğru bir şekilde açıklanmaktadır. Orada şöyle denir:

"Kazanılması bugün esas görev olan öncü kesim, kendimizi dışta tutarsak, öncelikle oportünist ve revizyonist örgütler çevresinde örgütlü kesimdir. Propaganda çalışmamızda hedeflerimizden biri bunlar olmak zorundadır. Bunun dışında işçi sınıfının doğal öncüleri durumunda olan, henüz şu veya bu örgüt etrafında örgütlenmemiş kesim vardır. Bunlar da propaganda çalışmamızın hedeflerinden biri olmak zorundadır." (BP sayı 27 s. 7)

Devam edelim. Azınlığımız "1920'de Sovyet iktidarından ve işçi sınıfı diktatörlüğünden yana kazanılmak istenen "öncü", 2. ENTERNASYONAL İÇİNDE YER ALMIŞ KOMÜNİST PARTİ GRUP VE EĞİLİMLERİN, 3 Enternasyonale kazanılması" olduğunu söylüyorlar. (B. 19 s. 47-48) Şimdi de bu savı inceleyelim. Lenin'e göre, 2. Enternasyonal partileri "öncü" müydü? Lenin "Komünist Enternasyonal İkinci Kongresinin Tezleri"nde şöyle diyor:

"Dünya ekonomisi ve dünya siyaseti açısından en önemli ülkeler proletaryasının, kendi diktatörlüğünü gerçekleştirmeye hangi ölçüde hazır olduğu, en nesnel ve tam bir şekilde şöyle betimlenmektedir: II. Enternasyonalin en nüfuzlu partileri, Fransa Sosyalist Partisi, Almanya Bağimsız Sosyal-Demokrat Partisi, İngiltere Bağımsız İşçi Partisi ve Amerika Sosyalist Partisi bu sarı enternasyonalden çıkmış ve —ilk üçü belirli şartlar altında, sonucusu ise hatta kayıtsız-koşulsuz— III. Enternasyonale katılmayı kararlaştırmışlardır. BU İSPATLAMAKTADIR KI, DEVRİMCİ PROLETARYANIN YALNIZCA Ö N C Ü S Ü DEĞİL, BİLAKİS ÇOĞUNLUĞU DA, OLAYLARIN TÜM GELİŞİMİYLE İKNA OLARAK, BİZİM TARAFIMIZA GEÇMEYE BAŞLAMIŞLARDIR:" (cilt 31, s. 185 Almanca)(BHBY)

Bu alıntı yeterli açık dil kullanmaktadır. İkinci Enternasyonalin partileri "öncü" değildir, bunlar Lenin'e göre "devrimci proletaryanın çoğunluğu" dur. Lenin, sözü geçen yazıda bunu daha da açıklamaktadır. Şöyle demektedir:

> "III. Enternasyonale katılma isteğine rağmen", bu partilerin faaliyeti "henüz komünistçe değildir, hatta III. Enternasyonalin temel ilkeleriyle, yani burjuva demokrasisi yerine proletarya diktatörlüğünün ve Sovyet iktidarının tanınması ile doğrudan çeliştiği durumlar az rastlanır değildir." Bu gerekçeyle "Komünist Enternasyonal II. Kongresi, kendini bu partileri derhal üye alacak durumda görmediğini açıklamalıdır." (Lenin, Cilt 31 s. 186)

Devamla Lenin sol radikal, anarşist etki altındaki örgütleri, özellikle sendikalar ve parlamentoya katılım sorunlarında ele alıp inceler, ve bunların "II. Entarnasyonal partilerinin oportünizmine ve reformizmine karşı tamamiyle haklı kin yüzünden anarşizme itildiklerini" ortaya koyarak şunları belirtir:

> "Buna rağmen, III. Enternasyonalin II. Kongresi, bu örgütlerden henüz resmen katılmamış olanların III. Enternasyonale derhal katılmasını mümkün ve arzu edilir bulmaktadır, çünkü burada sözkonusu olan, özellikle Amerika ve Avustralya'daki Dünya Sanayi İşçileri ve İngiltere'deki "İşletme Temsilcileri" açısından, apaçık proleter bir kitle hareketidir, ve BUNLAR ESAS BAKIMDAN FİİLEN KOMONİST ENTERNASYONAL'İN TEMEL İLKELERİNİN ZEMİNİ ÜZERİNDE DURMAKTADIRLAR." (LENİN, cilt 31 s. 188) (BHBY)

Yani burada Lenin'in Komünist Enternasyonale katılmalarını desteklediği, haklarında "fiilen Komünist Enternasyonalin temel ilkelerinin zemini üzerinde duruyor" tespitini yaptığı öncü, (II. Enternasyonal partilerinin tersine), "Dünya Sanayi İşçileri" ve "İşletme Temsilcileri" gibi örgütlerdir.

Azınlığımız s. 48'den itibaren c) ve d) maddelerinde, parti inşasının birinci aşamasında çalışmanın temel biçiminin propaganda çalışması olmasının ne anlama geldiği, ve birinci aşamada "kitle ajitasyonu örgütü" olmanın ne anlama geldiği sorularını inceliyor ve ("öncünün kaza

nılması"nın "kitlelerin en ileri kesimlerinin, doğal öncülerin kazanılması" demek olmadığı; tersine komünizm adına konuşan şu ya da bu örgüt içinde bulunan öncünün kazanılması olduğu; bunun yanısıra bir de sosyalizmle işçi sınıfı hareketini birleştirme görevinin var olduğu, ki birinci aşamada "öncünün kazanılması"nın bir parçasını oluşturmuyor şeklindeki tezlerinden yola çıkarak) Parti inşasının birinci aşamasında çalışmanın bir tek temel biçimi, yani propaganda değil; "iki temel görev" (s. 56) olduğu —yani Partinin bir kesiminin öncüyü kazanmak için yaptığı propaganda, ve bununla yanyana propaganda ile kazanılmış kadroların, işçi sınıfı hareketini yönetmeye çalışmak amacı ile işçi sınıfı hareketi içinde yaptıkları ajitasyon— sonucuna varıyor. Bu tez Lenin ve Stalin'in iki aşamalı parti inşası öğretisini bir bütün olarak revizyondan geçirmektedir. Azınlığımız yazısında her ne kadar propagandanın esas görev olduğunu —ama sadece "öncünün kazanılması sözkonusu olduğu sürece ve ölçüde"— tekrar tekrar vurguluyorsa da, (örneğin s. 48); öncünün kazanılmasının parti inşasının birinci aşamasında ele alınması gereken temel görev olduğunu, bunun parti inşasının birinci aşamasında öncelikle komünist partisinin yaratılması ve sağlamlaştırılması, gericiliğin ve oportünizmin saldırılarına karşı mücadele yoluyla onun işçi sınıfının öncü gücü olarak varlığını garanti altına almak demek olduğunu, bu görevlerin yerine getirilmesi için propagandanın çalışmanın temel biçimi olduğunu gözardı ediyor. Bu çalışmanın yanında başka bir temel çalışma biçimi yoktur; ajitasyon, bu temel biçime tabi, bu dönemde esasta "öncünün kazanılması" esas görevine hizmet eden bir çalışma biçimidir.

Bizim için "Sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birleştirilmesi" çalışması birinci aşamada "öncünün kazanılması"çalışmasının bir parçasıdır. Azınlığımız için ise bu, bu çalışmanın bir parçası değildir, çünkü onlar için işçi sınıfı hareketi içinde yaptığı birincil görev ajitasyondur. (Bir cümle yukarıda ise öncünün kazanılması için propagandanın birincil olduğunu açıklıyorlar.) Böy

lelikle de öncünün kazanılması ile geniş işçi kitlelerinin kazanılması bir ve aynı aşamanın esas görevi olarak gösterilmektedir, iki aşama arasındaki fark silinmektedir. (Bkz. s. 59). Lenin, "Rus Sosyal-Demokrasisi İçinde Geriye Yönelik Bir Akım" adlı yazısında "Proletaryanın ileri tabakalarının geri tabakalarıyla ilişkisi sorunu ve bu ikisi arasında Sosyal-Demokrat çalışmanın önemi sorunu"nu inceler ve bu bağıntıda Merkez Organın görevini tespit eder:

> "Rusya'da bu "işçi aydınları" şimdiden vardır. Ve biz onların saflarının devamlı çoğalması, onların içinden Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisinin önderlerinin çıkabilmesi için bütün gücümüzle onların sorularına tatmin edici cevaplar vermek zorundayız. Bu yüzden Rus Sosyal Demokratlarının organı olmak isteyen bir gazete İLERİ İŞÇİLERİN SEVİYESİNDE olmalıdır. Bu gazete, seviyesini yapay olarak düşürmemeli, tam tersine seviyesini devamlı yükseltmelidir. Bu gazete uluslararası Sosyal-Demokrasinin bütün taktik, siyasi ve teorik sorunlarını izlemelidir: Ancak bu şekilde işçi aydınlarının talepleri tatmin edilecek ve bunlar Rus işçi davasını ve Rus devrimci davasını ellerine alacaklardır.
>
> Sayıca az olan yönlendirici işçileri, geniş bir tabaka olan orta işçiler izler. Bu işçiler de samimiyetle sosyalizme inanırlar, işçi çevrelerinde çalışırlar, sosyalist gazeteleri ve kitapları okurlar, ajitasyon çalışmalarına katılırlar ve bir önceki tabakadan, yalnızca Sosyal-Demokrat işçi hareketinin bağımsız yöneticileri olmadıkları için ayrılırlar. Parti organı olan gazetedeki bazı yazıları orta işçiler anlamayacaktır. Orta işçi, gazetede işlenen karmaşık teorik veya pratik bir sorunu tam olarak kavramayabilir. Bundan çıkacak sonuç, gazetenin bu kitlenin bilinç seviyesine inmesi olamaz. Tam tersine, bu gazete, bu kitlenin bilinç seviyesini yükseltme ve bu kitlenin içinden yönetici işçilerin çıkmasına yardımcı olma görevine sahiptir....Orta işçi tabakasının ardından, çok geniş bir geri işçiler tabakası gelir. Bir sosyalist gazete bu

> işçiler için tümüyle veya tümüne yakın bölümüyle anlaşılmaz olabilir... Ama bundan, Sosyal-Demokrat gazetenin kendisini bu işçilerin seviyesine uydurması gerektiği sonucunu çıkarmak anlamsızdır. Bundan çıkarılacak sonuç, bu işçiler için başka ajitasyon-propaganda araçlarının kullanılması gerektiğidir." (Lenin, cilt 4, s. 276) (BP Çıkarken'den aktarıldı.)(a.b.ç.)

Yani burada Lenin için sözkonusu olan, Sosyalizm ile işçi sınıfı hareketinin birleştirilmesinin sadece kitle ajitasyonu ile olacağı şeklinde bir görüş değildir, parti inşasının birinci aşamasında işçi sınıfının öncülerinin (burada Lenin'in sözünü ettiği işçilerin hepsinin şu ya da bu örgütte örgütlenmiş işçiler olmadığı açıktır) propaganda yoluyla kazanılacağıdır. (Ayrıca burada sözü edilen "karmaşık teorik veya pratik" sorunların ajitasyon olmadığı da açıktır.) Lenin hatta proletaryanın geri katmanlarının kazanılması için de —başka araçların yanısıra— ajitasyon ve PROPAGANDA araçlarını önermektedir. Bu bir kez daha apaçık göstermektedir ki, Klasiklerimiz öncüye, bunlar işçi sınıfının halihazırda örgütlenmiş kesimidir, propaganda yapılır/ örgütlenmemiş kesimi için ajitasyon yapılır şeklinde bir ayrım yapmamaktadır. Bu bir tahrif, öncü kavramının yanlış bir şekilde daraltılması, ve parti inşasının birinci aşaması için yanlış bir görev tespitidir. (Bkz. B. 19 s. 54)

Klasiklerimizin tahrif edilmesinin bir başka önemli örneğini azınlığımızın broşürünün B. 19 s. 64-65 buluyoruz. Azınlığımız burada "İki Taktik"ten bir alıntı yapıyor. Burada Lenin'in ayaklanmanın gündemde olduğunu görmeyen ve ayaklanma talebine karşılık bunun partinin propaganda ve ajitasyon, ekonomik mücadele ve burjuva demokrasisinin eleştirisini bir yana bırakmak demek olduğu şeklinde açıklamalar yapan menşeviklere karşı polemiğinden şu alıntıyı yapıyor azınlığımız:

> "Bir tek semt komitesi, bir tek parti komitesi, ya da bir tek fabrika grubu yoktur ki, bütün dikkatinin, enerjisinin ve zamanının %99'unu her zaman ve değiş-

mez bir biçimde ta doksanların ortalarından beri sağlam bir biçimde yerleşmiş bulunan bu işlevlere ayırmamış olsun." (B. 19 s. 64'den aktarıldı)

Azınlığımız bu alıntıdan şu sonucu çıkarıyor:

"Bu gerçeğin bilinçlere kazınması, özellikle bizim tartışmamız açısından son derece büyük bir önem taşımaktadır. Çünkü Merkez Komitesi çoğunluğu ve çoğunluk oyları ile alınan 3. Konferans kararının 2. ve 3. bölümlerindeki hakim anlayış, inşasının birinci aşamasında bulunan bir parti için "işçi sınıfı hareketi ile pratik" bağlar kurmuş olmayı şart koşmamaktadır. Bu yaklaşım sahiplerine göre, işçi sınıfına sosyalizmin taşınması gerekliliğini kavramış, partisiz devrim olamayacağını bilince çıkarmış ve bu temelde örgütlenmiş üç-beş ML devrimcinin kurduğu "parti", birinci aşamasını yaşayan partidir. Ve tam da bu sakat anlayışın bir sonucu olarak partinin birinci aşamadaki çalışmanın BU AŞAMA BOYUNCA BELLİ İSTİSNALAR HARİÇ, ESASTA PROPAGANDA OLDUĞU tezini savunuyorlar

....

Lenin'den aktardığımız alıntı; parti inşasının birinci aşaması boyunca PROPAGANDA ÇALIŞMASININ ESAS OLDUĞU ŞEKLİNDEKİ DÜŞÜNCENİN PANZEHİRİDİR. Gerek Lenin'de gerek Stalin'de, gerekse RSDİP pratiğinde "BİRİNCİ AŞAMADA PROPAGANDA ESAS, AJİTASYON TALİDİR" biçiminde bir anlayışa rastlamak kesinlikle mümkün değildir. Bu teori, başta İsa yoldaş olmak üzere, bizlerin bir 'uydurmasıdır'." (B. 19 s. 65) (BHBY)

Azınlığımız yukarıdaki alıntıyı almakta ve aktardığımız sonuca gelmektedir. Gerçekten de bravo demek gerek! Bu alıntıdan bu sonucu çıkarmak için gerçekten de maharet gerekir! Azınlığımız bu vardığı sonuçları çıkarırken, Lenin'in hangi bağıntıda, hangi sapmalara karşı polemik yürüttüğünü gözönünde bulundurmamaktadır. (Her ne kadar onlar bu alıntıdan hemen önce buna değiniyorlarsa da, daha sonra meselenin bu yönünü tamamiyle gözardı ediyor

lar.) Birinci olarak bu Klasiklerden nasıl öğrenilmemesi gerektiğine bir örnektir. Lenin burada neden sözediyor? "Bu işlevlerin 90'ların ortalarından bu yana sağlam bir biçimde yerleşmiş (verankert) olduğundan; Ve 1905 için Partinin "tüm dikkat, enerji ve çalışmasının yüzde 99' unu bu çalışmalara ayırmış olduğundan" sözediyor. Azınlığımız bunu ne hale getiriyor? "...dikkatinin, enerjisinin ve zamanının %99'unu her zaman ve değişmez bir biçimde ta 90'ların ortalarından beri... bu işlevlere" ayırmıştır. (B. 19 s. 64) Bu Lenin'in çarpıtılmasıdır, çünkü o böyle birşey söylememektedir. O 1890'lı yılların ortalarından itibaren bu çalışmanın sağlam bir biçimde yerleştiğinden sözediyor. Ve bu 1890'lı yılların ortalarından beri çalışmanın %99 unun bu olduğu ile bir ve aynı şey değildir.

İkinci olarak Lenin, dikkatin %99'unun propaganda ve ajitasyona verildiğini söylüyor burada. Ve burada propagandanın ağırlığının ne olduğu, ajitasyonun ağırlığının ne olduğu sorumuna girmiyor. Bu ikisi arasındaki ilişkiyi tartışmıyor burada. Ve bu ölçüde de bundan, bu alıntının "Propaganda çalışmasının esas olduğu şeklindeki düşüncenin panzehiri" olduğu şeklinde bir sonuç çıkarmak mümkün değildir ve bu Lenin'in çarpıtılmasıdır. Şimdi azınlığımız belki de ayağa fırlayıp, şöyle bağıracaktır: Peki ama bu alıntı, parti inşasının birinci aşamasında propagandanın birincil olduğu, temel çalışma biçimi olduğunu da ispatlamaz! Bu doğrudur. Bu alıntı ile bu kanıtlanamaz. AMA LENİN "SOL KOMÜNİZM"DE VE STALİN örneğin "RUS KOMÜNİSTLERİNİN SİYASİ STRATEJİSİ VE TAKTİĞİ" adlı yazısında BUNU APAÇIK KOYMAKTADIR. Yoksa Stalin'in şu sözleri başka ne anlama geliyor: "Proletaryanın öncüsünü komünizme kazanmak (yani kadroları oluşturmak, komünist partisini yaratmak (Türkçeye yanlış tercüme edildiği gibi "kurmak" değil! —BN), programı ve taktiğin temellerini ortaya çıkarmak), ÇALIŞMANIN TEMEL BİÇİMİ OLARAK PROPAGANDA"? (cilt 5, s. 69 Alm.)

Azınlığımızın Klasiklerimizi nasıl tahrif ettiğine, onlara nasıl saldırdığına bir başka örnek ise şöyledir:

Onlar yazılarının 54-55. sayfalarında "kitle ajitasyon örgütü"/"kitle eylemi örgütü" sorununu ele alıyorlar ve burada Stalin'in "Rus Komünistlerinin Siyasi Stratejisi ve Taktiği" adlı yazısından alıntı yapıyorlar.

> "a) Proletaryanın öncüsünün (parti) kurulması dönemi, parti kadrolarının toplanması dönemi (Bu dönemde parti ZAYIFTIR, bir programı ve genel taktik ilkeleri vardır, fakat kitle eyleminin partisi olarak ZAYIFTIR)
>
> b) Komünist Partinin önderliği altında devrimci kitle mücadelesi dönemi. Bu dönemde Parti, kitle ajitasyonu örgütünden kitle eylemi örgütüne dönüştürülmüştür; hazırlık döneminin yerini devrimci eylem dönemi almıştır..."(B. 19 s. 55) Almancası cilt 5 s.74)

Azınlığımız bu alıntıdan şu sonucu çıkarıyor:

> "Alıntıda da görüldüğü gibi, Rusya Komünist Partisi birinci aşamasında 'kitle eyleminin partisi olarak zayıftır.'...İkincisi, Parti birinci dönemde 'kitle ajitasyon örgütü' olarak güçlüdür." (s. 55)

Azınlığın çıkardığı sonuçlar, Stalin'e bir saldırıdır. Çünkü Stalin bu noktada iki kez şu tespiti yapmaktadır: Birinci olarak: "Bu dönemde parti zayıftır"(aç Stalin) ve ikinci olarak: "fakat kitle eyleminin partisi olarak zayıftır." Azınlığımız ne söylüyor? Kitle ajitasyonu örgütü olarak güçlüdür! Stalin'in hakkında "Parti zayıftır" dediği parti (yani bir bütün olarak partinin tümü, tek tek bölgelerde değil), bizim azınlığımızda "kitle ajitasyonu sorununda güçlü" bir partiye dönüşüyor! Bu, Stalin'i kendi amaçları için tahrif etmekten, kötüye kullanmaktan başka birşey değildir. Azınlığımız, Stalin'in kitle ajitasyonu partisi/kitle eylemi partisi ilişkisini hangi bağıntıda tartıştığını da anlamamıştır. Azınlığımız, Stalin'in partinin birinci aşamada kitle ajitasyonu örgütü olduğundan sözederken, bunu kitle eylemi örgütü ile ilişkisi içinde söylediğini; bunun ise parti inşasının birinci aşamasında propaganda/ajitasyon ilişkisi hakkında bilgi vermediğini, birinci aşamada çalışmanın temel biçimi propagandadır ilkesinin kesinlikle yürürlükten kalkmadığını görmemektedir.

EK 2: ŞABLONCULUK LENİNİZME DÜŞMANDIR!

Bu yazıda TKP/ML(B) III. Konferansında Ermiş tarafından Konferansa sunulan savunulan "Parti İnşası" yazısı ile Ahmet B. yoldaş tarafından yazılan Komünist "Partinin Yapısı, İşleyişi ve Gelişme Süreçleri Üzerine" başlıklı yazıların, Çin Komünist Partisinin gelişme aşamaları ile ilgili bölümlerini ele alacağız. (Ahmet B'nin bu yazısı henüz yayınlanmamıştır)

Önce Ermiş yoldaşın tezlerini aktaralım:

"IV. Stalin ve ÇKP'nin gelişme aşamaları.

Stalin "Günün Olayları Üzerine Notlar" (28. Temmuz 1927) tarihli yazısında şu noktalara değiniyor:

'3. Çin devriminin müttefikleri ve Çin devriminin aşamaları

i))Devrimin birinci aşaması: tüm milli birleşik cephe dönemi, Kanton dönemi...

Bu dönemde kazançlar:

iii) Komünist örgütlerin bir parti haline getirilmesi'

2. Devrimin ikinci aşaması: tarım devrimi aşaması: Wuhan dönemi... Bu dönemde kazançlar. ...

i) KP, 5-6 üyelik küçük bir partiden, 50-60 bin üyeli büyük bir kitle partisine büyüdü.'

Ve yine Stalin 29 Temmuz-9 Ağustos 1927 tarihli 'Enternasyonal Durum ve SSCB'nin savunması' başlıklı yazısında şöyle diyor: 'Muhalefetin Komintern seksiyonlarına hücumu'

...

Çin'de genç, ancak iki yaşında bir parti var!'

Bilindiği gibi ÇKP'nin Kuruluş Kongresi olarak Haziran 1921, 1. Kongre tarihi bilinir.

Fakat bu, Stalin'i de incelediğimizde görebileceğimiz gibi olsa olsa isim olarak bir KP'nin kurulması anlamına gelir, gerçek bir KP değil, çünkü ÇKP 1927 Temmuzunda "ancak iki yaşında" dır. Yani ÇKP bir Parti haline 1925'de gelmiştir. Stalin'in, Çin'deki Komünist örgütlerin KP haline geldiğinde belirttiği dönem ÇKP-Kuamintang ortaklığıyla Ocak 1924'de başlar, Wuhan dönemiyle biter (1927 başı); ve ÇKP kısa süren Wuhan döneminde 2. aşamada bir parti; kitle partisi haline gelir.

Kısaca ÇKP için iki aşamalı inşa öğretisi şöyledir:

1. 1925'e kadar isim olarak ÇKP, gerçekte Komünist örgütler;

2. 1925'de bunların gerçek bir KP haline gelmesi

3. 1925-27 birinci aşama

4. 1927 ikinci aşama, kitle partisi" ("TKP/ML(B) III. Konferansı Raporu I" s. 58-59)

"Burada gördüğümüz Komintern belgelerinde de 1925'in tamı tamına da bu Komünist Örgütlerin kitle ajitasyonuna geçişine rasladığını görmekteyiz. " (a.g.e. s. 61)

Ermiş yoldaşa göre 1921'de kurulan ÇKP, 1925'e kadar "gerçek bir partinin" ön koşullarının yaratıldığı hazırlık aşamasında olduğundan formel bir partidir.

Ermiş'e göre "formel" partiden "gerçek" partiye geçiş, (bütün ülkelerdeki Komünist Partilerin inşası için evrensel olan) iki ön şartın hazırlanması ile mümkündür:

"Bu önşartlar belli başlı sanayi merkezlerinde yerel K. örgütler ve bunların milli çapta birleştirilmesi —en azından tutarlı bir girişim olarak—tır. Ve böylesi örgütlerin, belli başlı sanayi merkezlerinde oluşan Komünist örgütlerin milli birliği yönünde girişim ve bunların işçi sınıfı hareketi içinde kitle ajitasyonu ile birlikte Parti inşasının birinci aşaması başlar."("TKP/ML(B) III. Konferansı Raporu I" s. 61)

Ahmet B. yoldaşın yazısında da, Ermiş'in alıntılar halinde yukarıda gösterilen görüşlerin aynısı anlatılmakta, bunlara ek olarak, "Komüntern ÇKP hakkında" başlıklı bölümde birisi Aralık 1925'de "Komünist Enternasyonal" dergisinde yayınlanan "Çinde Milli Devrimci Hareket ve Taktik" adlı yazıdan bir alıntı ile, bir diğeri 1929'dan yine aynı dergiden Yuan Li tarafından yazılan bir yazıdan bir alıntı aktarmaktadır. (Bu alıntılar üzerine daha sonra durulacaktır.)

Bu alıntılardan sonra Ahmet B. yoldaş yaptığı değerlendirmede,

"ÇKP, tamı tamına da 1925'de 'kitle ajitasyonu'na geçmektedir."

Ve de

""Böylece gerçek bir parti haline dönüşmektedir."

demektedir.

Şimdi alıntıları değerlendirebiliriz.

ÇKP TARİHİNE KISA BİR BAKIŞ:
****

Birinci emperyalist savaşın hemen bitiminde galip gelen emperyalist güçler —İngiltere, Fransa, ABD, İtalya ve Japonya— Savaşta yenilen Alman emperyalizminin sömürge

lerini kendi aralarında paylaşmak için 1919'da Paris'de bir "Barış Konferansı" toplarlar. Bu "Barış Konferansı"nda Alman emperyalizminin Çin'deki hakları (!) Japon emperyalizmine devredilir. Bu alçak emperyalist plana karşı önce öğrenciler, arkasından binlerce Çinli proleter ve emekçi "4 Mayıs direnişi" olarak bilinen büyük bir hareketle cevap verirler.

İlk başlarda "Barış Konferansı"nın yağmacı kararlarını onaylamak isteyen Çin hükümeti gelişen direniş karşısında "Barış Konferansı"nı imzalamayacağını açıklamak zorunda kalır. Bu olay Çin işçi sınıfının ilk büyük zaferidir.

"İşçilerin siyasi grevlerinin 4 Mayıs hareketini bu kadar çabuk zafere götürmesi gerçeği; bir çok devrimci aydının, proletaryanın muazzam gücünü tanımasını kolaylaştırdı, karşı-devrimin ancak işçi kitlelerin yardımıyla yenileceği için, ayaklanan işçi kitleleri ile birleşmek zorunda olduklarını bilince çıkarttı. Devrimci düşünceye sahip bir çok öğrenci artık okula sırtlarını çevirdiler ve işçi kitlelerinin içinde çalışmaya başladılar." (Mjan Çu Hwang, "ÇKP Kısa Tarihi" Ağustos 1956, s. 15 Almanca)

"1920 yılında Çin Proletaryası içinde çalışan, Marksizm Leninizmin temellerini öğrenen ve uluslararası işçi hareketinin tecrübelerini inceleyen aydınlar, işçi sınıfının, bu alışılmadık karışık ve zor şartlarda devrimci savaşını kendi öncüsü olmadan, eylem karagahı olmadan, yani proletaryanın siyasi partisi olarak Komünist Partisi olmadan başarılı olarak yürütülemeyeceği sonucuna vardılar. Aynı tarihte Komünist Enternasyonalin bir temsilcisi Çin'e geldi. Kominternin yardımı ile Çen-Du-Siu ve diğerleri, ülkenin sanayi merkezi ve işçi hareketlerinin merkezi Şangay'da, içinden ÇKP'nin doğacağı ilk Komünist çevreyi kurdular. Bundan hemen sonra Pekin, Tşangsan (Hunan eyaleti), Hankan (Hube eyaleti), Djinan (Şandung eyeleti) ve Kanton'da (Gwandung eyaleti), ve Japon'yanın başkenti Tokyo'da da

benzeri çevreler ortaya çıktı." (a.g.e. s. 16)

"Marksizm-Leninizmin yayılması için çabaların yanısıra Komünist çevreler özel dikkatlerini işçi sınıfının yöntendirilmesine adadılar. (a.b.ç. YN) (...) Komünist grupların bir çok üyesi proleter kitleler içinde çalışmaya koyuldular. Bunlar Şanghay, Çanssingdian ve diğer şehir ve bölgelerde emekçiler için eğitim okulları (işçi akşam okulları) kurdular ve Pekin, Şangay ve Kanton'da işçi gazeteleri 'Emeğin Sözü' (Landunja) ve 'Emeğin Sesi' (Landungsong)u yayınladılar.

Okullarda ve gazetelerde Komünist grupların üyeleri işçilere Marksizm-Leninizmin artı değer, sınıf mücadelesi, sosyalizm öğretisini ve başka sorunları tanıttılar. (...) Genişleyen propaganda faaliyeti ve akşam okulları işçi örgütlerinin ortaya çıkmasını teşvik etti." (a.g.e. sf. 17-18)

"İşçi hareketinin gelişmesinde Mao Zedung büyük bir rol oynadı. Onun yönetimi altında, Hunan eyaletinde komünist gruplardan yoldaşlar, tekstil işçileri, matbaacılar, inşaat işçileri, demir yolcuları, değirmen işçileri arasında ve daha bir çok sanayi dalında çalışıyorlardı (...)

4 Mayıs hareketinden ve özellikle de komünist çevrelerin kuruluşundan sonra, her yerde bilimsel sosyalizmin düşüncelerini propaganda eden ve proletarya kitleleri arasında aktif çalışma yapan (a.b.ç. YN) ilerici aydınlar Çin'de işçi hareketi ile Marksizm-Leninizm'in giderek birleşmesine yardımcı oldular." (a.g.e. s. 18)

Buraya kadar anlatılanlar neyi göstermektedir? Çin'de komünistlerin çevreler dönemi 1919'dan ÇKP'nin ilk kongresinin yapıldığı 1921'e kadar sürdüğünü, ÇKP 1. Kongresi'nin çevreler dönemine son verdiğini göstermektedir.

Komünist çevrelerin birleşmesiyle oluşan ÇKP, kurulduğunda yaklaşık 50 üyeye sahip genç, tecrübesiz, küçük bir

siyasal gruptur. Çin'in siyasal yaşantısında etkinliğe sahip değildir. Gençliğine ve güçsüzlüğüne rağmen ÇKP, partiyi güçlendirmek, partinin program ve taktiklerini hazırlama esas çalışmasının yanı sıra en iyi üyelerini sanayi işçileri arasındaki çalışmaya gönderir. Sanayi işçileri içinde çalışmaya gönderilen parti üyeleri, işçi kitleleri içindeki ajitasyon çalışmalarını, işçi kitlelerini kapsayacak örgütsel çalışmayla birleştirirler.

> "Program hazırlığının yanısıra ÇKP, dikkatini işçi hareketinin yönetimine yoğunlaştırdı. 1. Parti Kongresi'nin hemen ertesinde Parti, işçi hareketini yönetmek için işçilerin organı olarak Çin Sendikalar Genel Sekreterliğini kurdu ve en iyi komünistleri sanayi proleterlerinin içine gönderdi(...) Mayıs'da (1922) Parti, Kanton'da Çin Genel Sendikaları 1. Kongresi'ni topladı. Böylece Parti, işçi hareketi ile ülke çapında bağlantıyı sağladı, ve grevhareketine güçlü bir itilim verdi". (a.g.e. s. 27)

Bu dönemde

> "Parti işçilerden çalışkan kadrolar yetiştirdi ve kendi saflarını oldukça güçlendirdi: Genç işçi hareketi, partinin sınıf temellerini önemli ölçüde sağlamlaştırdı ve proletaryayı, kısa süre sonra kurulan birleşik cepheye hazırladı." (a.g.e. s. 28-29)

ÇKP, 1923 yılında yapılan 3. Kongresinde Kuomingtan'a katılma kararı alır. Ocak 1924'de yapılan Kuomingtang 1. Kongresi,

> "İşçilerin (şehir ve kırda) küçük burjuvazinin ve milli burjuvazinin blokundan oluşuyordu." (Stalin,"Muhalefet Üzerine", Pekin yayını, s. 785, Alm.)

Çin Devrimi için daha halen etkin bir güç, Çin devriminin siyasal merkezi olmayan ÇKP'nin işçi hareketi içindeki rolünün, ondan fazla grevi başarıyla yürütecek 30-40 bin işçiyi kapsayacak sendikalar kurup, yönlendirecek

durumda olması olgusu önemlidir. Bu olgu, ÇKP'nin işçi kitleleri içindeki kitlesel ajitasyona, Ermiş'in ve Ahmet B'nin iddialarının tersine 1925'den önce başladığını; aynı zamanda işçi sınıfı ile ülke çapındaki ilişkilerinin en önemli merkezlerindeki işçi hareketini sendikal düzeyde de olsa, örgütsel olarak birleştirmeye başlamasının 1925'den önce olduğunu göstermektedir.

1925 yılı Çin işçi sınıfı ve ÇKP için yeni bir dönemin başlangıcıdır. İşçilerin Mayıs 1925'de başlattığı grevler, emperyalist işgalciler tarafından zorla bastırılmaya çalışılır. ÇKP MK, 30 Mayıs 1925'de Şanghay'da grevdeki işçileri desteklemek için büyük bir kitle mitingi düzenler. Mitinge katılan işçilere, emperyalist devletlerin silahlı güçleri kurşun yağdırırlar. Bu katliam diğer bölgelerdeki işçileri de harekete geçirir. Bütün ülkeyi 250 bin işçinin katıldığı kitle grevleri kapsar. İşçi sınıfının kitle grevleri, ÇKP'nin kitle partisi olma yönündeki faaliyetlerini daha artırır ve geliştirir. ÇKP, 4. Parti Kongresinde (Ocak 1925) kararara bağlanan,

> "Partinin önderlik rolünü garantilemek, partiyi bir 'önemsiz örgüt'den geniş işçi kitleleri ve köylülerle sıkı sıkıya birleşmiş bir siyasi parti yapmak" (a.g.e. s. 39)

talebi, ÇKP'nin çalışmasının ana eksenini oluşturmaya başlar. ÇKP artık milyonların dilinden konuşarak faaliyetlerine gerçek ve sağlam biçimler kazandırır. Bu dönem, Bolşevik Partizan sayı 15/5, Ocak 1982'de yayınlanan, Ahmet B'nin de aktardığı aşağıdaki iki alıntıda şöyle anlatılmaktadır:

> "Ülkede devrimci hareketin son altı ayı Çin KP'de yeni bir psikoloji yarattı. Parti devrim ruhu ile doldu. Oldukça küçük olan Komünist Partisi çok büyük bir siyasi iştah duyuyor ve —bir kitle partisi olmak istiyor. Bu Partinin son toplantısının (MK toplantısı kast ediliyor —ÇN) ülkede durum hakkında —ancak ülkede

siyasi bir rol oynamaya başlayan (abç) bir proleter partisinin yapabileceği— tespitlerinde de görülmektedir. Çeşitli askeri güçlerin ciddi bir şekilde değerlendirilmesi ve bunlara karşı tavrın ne olması gerektiği konusundaki taktiklerin tespiti de Partimizin olgunlaşmasının bir belirtisidir.

Parti şimdi artık kitle ajitasyonu yapmaya ihtiyaç duyuyor. Bu ihtiyaç dolaysız olarak günlük çalışma pratiğinden kaynaklanmaktadır (abç). Bu ihtiyaç şimdi gerçek (reel) şekiller almaya başlamıştır. Son dönemde şehirlerde işçilerin geniş kitleleri için popüler yazın doğdu. Geniş köylü kitleleri için de kolay anlaşılır broşürler kaleme alındı. Bu broşürlerde Çin Komünist Partisinin tarım platformu ve köylü birliklerinin örgütsel niteliği anlatılıyor. Merkez Komitesi toplantısı ayrıca fabrikalarda duvar gazeteleri örgütleme kararı aldı. Bütün bunlar Partinin kitlelerin dilinde, milyonlarca kitlenin dilinde konuşmaya kararlı olduğunun belirtileridir.(...)

"Tarih, Çin Komünist Partisine kendi saflarındaki sallantıları aşmak için ve kendine karşı çıkan düşman ideolojilere karşı ideolojik mücadele vermek için çok kısa süreler bıraktı. Marksist açıdan çok daha iyi hazırlanmış olan batıdaki birçok partinin güçlü ve sistemli bir mücadele ile bir dizi yıllar içinde yıktığı yanlışları; ÇKP, kendisi kurulduğundan itibaren, 1925-1927 devrimi arasında kalan kısa dönem içinde aşmak zorunda idi. O, işçi sınıfının tek siyasi temsilcisi olarak ortaya çıkmak için bunu yapmak zorunda idi. ...Küçük bir grupçuk, bir ya da iki düzine komünist; Komünizm için, proletarya diktatörlüğü için, disiplinli bir bolşevik partisi için, devrimci bir sendika hareketi için mücadelenin bayrağını kararlı bir şekilde kaldırdılar.

Çin Komünist Partisi bu anda henüz Çin toplumunun diğer sınıf ve partileri ile birlikte; emperyalist boyunduruktan kurtulmak için milli mücadeleye katılma sorunu ile karşı karşıya değildi.

> Çin Komünist Partisi bu anda aynı şekilde köylülüğün önderliğini kazanmak için mücadele sorununu da önüne koymamıştı. Parti henüz kendini yalnızca işçi sınıfının temsilcisi olarak hissettiği; ve temel programatik görüşlerini hazırladığı bir dönem içinde bulunuyordu." (Komünist Enternasyonal" dergisi, s. 9/10/11, 1929, s. 656) (Bolşevik Partizan sayı 15/5 s. 112-113'den aktarıldı)

Bu alıntıları hem BP 15/5'deki yazı, hem de Ahmet B., ÇKP'nin ilk defa 1925'de kitle ajitasyonuna başladığı şeklinde yorumlamaktadırlar.

BP 15/5'de "Çin KP ilk defa 1925'lerin sonlarında (abç) 'kitle ajitasyonu'na yönelmeye ihtiyaç duymuştur. Bu 1925 sonuna dek partinin bu görevi önüne koymadığını — ve haklı olarak bu görevi önüne koymadığını— gösterir" (a.g.e. s. 112) denirken, Ahmet B.de aynı şekilde "ÇKP 1925'de kitle ajitasyonuna geçmekte" (Ahmet B.'nin henüz yayınlanmamış yazısı, s. 36) demektedir. Çıkardıkları sonuçlar farklı olmasına rağmen, her ikisi de ÇKP'nin kitle ajitasyonunu 1925'de başlattığı şeklindeki yanlış tespitte birleşmektedir.

Yukardaki alıntıların alındığı yazıların tamamını tanımıyorum. Yalnızca bu alıntıların açıklanmasıyla sınırlı kalmama rağmen, bunlar ÇKP'nin ilk defa 1925'de kitle ajitasyonuna geçtiğini söylememektedir. Söylenen 1925'de başlatılan kitle ajitasyonunun, 1925'e kadar yürütülen kitle ajitasyonundan farklı olarak "gerçek şekiller almaya başlamış" olmasıdır. Daha önce çoğunlukla sözlü yapılan ve bu nedenle sistemsiz, somut biçimlere sahip olmayan kitle ajitasyonu artık geniş ölçüde yazılı yapılmaya başlanır. Bu amaçla "işçilerin geniş kitlesi için popüler yazın" oluşturulur, "geniş köylü kitleleri için de kolay anlaşılır broşürler kaleme alınır."

(BP 15/5 s. 110'da yine yanlış olarak ÇKP'nin Kuomingtang'a katılması, "Çin KP açısından kitle çalışması yönünde atılan ilk adım" olarak tespit ediliyor. Olgular,

ÇKP'nin kitle çalışmasına ilk adımı Kuomingtang'a girmeden önceki yıllarda atmış olduğunu göstermektedir.)

Bütün bunlar, ÇKP'nin 1925'e kadarki gelişiminde olmayan en önemli farkı belgelemektedir. ÇKP, 1925'de artık ülke çapında "siyasi bir rol oynamaya başlayan bir proleter parti" dir. "Siyasi bir rol oynamaya başlayan bir proleter parti", yığınsal proletarya hareketinin bir yöneticisi, ülkenin siyasal yaşamının doğrudan bir itici gücü olmaya gerçekten girişmesi anlamında, ÇKP, 1925'de varlığını kanıtlamış, kabul ettirmiştir. 1925'den itibaren ÇKP'nin faaliyetlerinde ağırlık giderek geniş işçi kitleleri içinde, geniş işçi kitlelerini yönetme çalışmasına doğru kaymaya başlamıştır.

ÇKP ve Stalin
****

Ahmet B., Stalin'in SBKP(B) MK ve MKK'nin 29 Temmuz-9 Ağustos 1927 tarihleri arasında yapılan birleşik toplantısında "Çin Üzerine" konuşmasından bir alıntıyı, ÇKP'nin 1925'de "formel partiden gerçek partiye dönüştüğünü" kanıtlamak için ileri sürmektedir.

SBKP(B)'deki "sol" muhalefetin, ÇKP'nin yaptığı menşevik hataları Komintern'e yüklemeye ve ÇKP'yi gözden düşürmeye yeltenen saldırılarına cevap veren Stalin, Komintern'in ÇKP'ye hiç bir zaman menşevik direktifler vermediğini, ÇKP'nin yaptığı hataların ÇKP'nin gençliğinden ve tecrübesizliğinden kaynaklandığını belirtmektedir. Bir noktada Stalin şöyle söyler:

> "Partinin genç olduğu, ancak 2 yıldır var olduğu Çin'de o (Troçki), ...menşevik hataların ortaya çıkabilmesine şaşırmıştır." (Stalin, "Muhalefet Üzerine" s. 897-898 Alm.)

Matematik alanındaki yeteneğini kullananan Ahmet B. yoldaş 1927 yılından 2 yılı çıkardığında1925 yılını elde eder. Bundan çıkan sonuç ona göre, 1921'de kurulmasına rağmen ÇKP'nin 1925'e kadar "formel parti", 1925'den iti

baren gerçek parti olduğudur.

İkinci kanıt olarak Stalin'in 28 Temmuz 1927'de Pravda, Sayı 169'da yayınlanan "Günün Konuları Üzerine" başlıklı yazısı gösterilir.

Bu yazının konusu; Leninizmin bazı taktik ilkeleri temelinde Çin devrimin önderliğinin ve Komintern'in Çin'le ilgili çizgisinin değerlendirilmesidir. Bu taktik ilkeler;

a) her ülkenin kendine özgü özelliklerinin göz önünde bulundurulması,

b) her ülkenin komünist partisinin geçici de, sallantılı da,güvenilmez de olsa, kitlesel müttefikler sağlamaya çalışmasının gereği,

c) milyonlarca kitlenin eğitimi için tek başına ajitasyon ve propagandanın yetmediği, aynı zamanda kitlelerin kendi siyasi deneyimlerinin zorunlu olmasıdır.

Stalin, birinci taktik ilke ile ilgili olarak şu açıklamayı yapar:

> "Partimizin ideolojik güçlenmesinden bağımsız olarak, ne yazık ki bizde halen Çin ekomomisi, Çin'deki siyasi sistemi,Çin kültürünü, Çin örf ve adetlerini göz önünde bulundurmaksızın, Çin'deki devrimi, söylemek gerekirse, telgraf yoluyla, Komintern'in bilinen, herkes tarafından kabul edilen genel ilkeleri temelinde yönetebileceğine inanan belirli bir "önderler" türü vardır. Bu "önderler", gerçek önderlerden, bütün ülkelere "uygun" ve bütün şartlar altında "zorunlu" olan 2-3 hazır formülün daima ceplerinde olmalarıyla ayrılmaktadırlar. Bunlar için her ülkede ulusal özelliğin ve ulusal özgünlüğün göz önünde bulundurulması gerektiği zorunluluğu yoktur. Bunlar için her ülkedeki devrimci hareketin ulusal özelliklerinin Komintern'in genel ilkeleri ile birleştirilmesi diye, Komintern'in

genel ilkelerinin tek tek ülkelerin ulusal devlet özelliklerine uyarlanması gerekirliği diye bir sorun yoktur. Komünist partileri büyüdükleri ve kitle partileri haline geldikleri için, şimdi önderliğin temel görevi, böylece komünist hareketin esas amaçlarının pratikte gerçekleştirilmesini kolaylaştırmak ve mümkün kılmak için, her ülkenin ulusal özelliklerini ortaya çıkarmak, kavramak ve Komintern'in genel ilkeleriyle ustaca birleştirmektir.

Bu yönlendirmeyi bütün ülkeler için şablonlaştırma çabası bundandır. Tek tek ülkelerdeki hareketlerin somut şartlarını göz önünde bulundurmadan, belirli formülleri mekanik olarak uygulama çabası bundandır. Bu acınası önderlerin, önderlik çalışmasının esas sonucunun formüllerle tek tek ülkelerin devrimci hareketi arasındaki sonsuz uyuşmazlığı bundandır." (Stalin, "Muhalefet Üzerine" s. 855-856 Alm.)

Bizim şabloncu ve cebi hazır formüllerle dolu Ahmet B. yoldaşımızın şabloncu genel teorik formülasyonunu ispat etmek için dayanmaya çalıştığı en önemli yazı, Stalin'in SBKP/B içindeki Muhalefetin şablonculuğuna karşı mücadele verdiği bu yazıdır. Aslında yazının kendisine değil, bağıntısından kopartarak aldığı cümleciklere dayandığını söylemek daha doğrudur. Çünkü "işine yaramadığından olacak herhalde" incelediği aynı sorunla ilgili alıntıları atlayıvermiş Ahmet B. yoldaş. Biz birlikte ele alalım.

"Kanton o zaman devrimci hareketin merkezi mi idi? Evet, mutlaka öyleydi. Bunun böyle olmadığını ancak aptallar iddia edebilir.

Komünistlerin bu dönemdeki kazanımları neydi?

Kanton birliklerinin Yangçe Irmağına kadar dayanmalarından ötürü devrimin alanının genişletilmesi; Proletaryanın yasal örgütlenme olanağı (sendikalar, grev komiteleri); komünist örgütlerin bir parti halinde şekillenmesi (abç); köylü örgütlerinin ilk hücreleri-

nin kurulması; komünistlerin orduya girmesi. (Stalin, "Muhalefet Üzerine" s. 865 Alm.)

"Devrimin birinci aşamasında KP, devrimin alanını genişletmek ve bir kitle partisi olarak şekillenmek,(abç) proletaryanın açık örgütlenme imkanını yaratmak ve köylülüğe giden yolu açmak için Kanton'da milli burjuvazi ile bir blok kurdu. Devrimin ikinci aşamasında KP Wuhan Kuomintang'ın küçük burjuva aydınları ile güçlerini çoğaltmak, proletaryanın örgütünü genişletmek, geniş köylü kitlelerini Kuomingtang önderliğinden koparmak ve proletarya hegemonyasının şartlarını yaratmak için bir blok kurdu." (a.g.e. s. 870-871)

Birinci alıntıyı, (Ahmet B. ve Ermiş'in gözden kaçırdıklarından olacak almadıkları) ikinci alıntıyla karşılaştırdığımızda birinci aşamadaki ÇKP için hem "bir parti halinde şekillenmesi"nden hem de "bir kitle partisi olarak şekillenmesi"nden bahsedilmektedir. Bu ikisi nasıl açıklanabilir?

Ermiş ve Ahmet B'nin yaptıkları gibi, iki alıntıyı yok sayarak bir "açıklama" getirilemez.

ÇKP'nin gelişme tarihi gözönünde bulundurularak yaklaşıldığında benim açıklamam; formel parti-gerçek parti şeklinde bir hazır formül tartışmasına hiç bir şekilde girmeyen Stalin, ÇKP'nin "siyasal bir rol oynamaya başlayan" dönemini yazılarında konu ediyor, ve bu dönemi bazı noktalarda açıklıyor. Hiç bir yazısında Stalin, ÇKP'yi doğrudan ÇKP'nin gelişme aşamalarına göre incelememekte, bunun yerine Çin devriminin aşamalarına göre ve bu aşamalar içerisindeki ÇKP'nin yerini incelemektedir. Bu nedenle Stalin, devrim aşamaları konusunda uzun ve detaylı açıklamalarda bulunurken, ÇKP'nin örgütsel gelişmesi üzerine kısa açıklamalar yapmaktadır.

Alıntıları bağıntılarından kopartacak olsak bile, Ahmet B. ve Ermiş'in çıkardıkları sonuçlardan daha değişik tespitlere varmak gereklidir.

Stalin'in "Komünist örgütlerin bir parti halinde şekillenmesi" dönemi olarak belirttiği Kanton dönemi, devrimin birinci aşaması 1924'ün Ocak'ında başlar. Yine ÇKP'nin "bir kitle partisi olarak şekillenmeye" başlaması da 1924'ün Ocak'ında başlar. Yani 1927'den üç yıl önce öyle değil mi değerli Ahmet B.ve Ermiş yoldaşlar??!!

Sonuç:
******

ÇKP, çevreler dönemini 1921'deki kuruluşundan önce yaşa mıştır. Hem ÇKP kurulmadan önce Çin'li Komünistler, hem de kurulduktan sonra ÇKP bilimsel sosyalizmi ileri işçiler arasında yayma, onları partiye kazanma esas görevinin yanısıra kitle ajitasyonu da yürütmüşlerdir.

1925'e kadar ÇKP, sınıfın içinden gelme ileri işçilerle saflarını pekiştirmiş, sağlamlaştırmış ve geliştirmiştir. 1925'den itibaren ÇKP'nin işçi kitleleri içinde yürüttüğü ajitasyon gerçek şekiller almaya başlamıştır.

ÇKP aynı tarihte Çin'in siyasal yaşantısında önemli bir rol oynayan parti haline gelmiştir.

Stalin ÇKP'nin gelişmesini, siyasal yaşantıdaki rolüne göre ele aldığında, ÇKP'yi siyasi bir parti olarak 1924 ya da 1925'den itibaren ele almaktadır.

Stalin hiç bir yerde ve hiç bir şekilde ÇKP'yi "formel parti-gerçek parti" şeklindeki aptalca formülasyonlara göre değerlendirmemektedir.

Leninizmin temel taktik ilkelerinden biri, her ülkenin ulusal özelliklerini gözönünde bulundurmak, komünizmin genel ilkeleri ile ulusal özellikleri ustaca birleştirmektir.

Şablonculuk Leninizmin düşmanıdır.